

PONIEDZIAŁEK
10.09.2024

DZIENNIK ELBLĄSKI

23 LATA

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

KTO I GDZIE NAS ODWIEDZA?

SPORT

**ZBYT WYSOKIE PROGI
DLA POLEK** \13

**TENISOWA WYPRAWA
DO PARYŻA** \14-15

**NA JEZIORAKA
NIE MA MOCNYCH!** \16

ISSN 0137-9127

9 1770137 1912118

**CAŁA SZKOŁA
NA ŚNIADANIU** \5

**PRZEJĘLIŚMY STERY
W BRUKSELI** \7

**BĘDIEMY PRACOWAĆ
SÉRCEM** \8

**WIELKA INWESTYCJA
JUŻ RUSZYŁA!** \9

**BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK**

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

SĄSIEDZI ZABIJALI SĄSIADÓW

Wojśka niemieckie wkroczyły do Nowego Miasta Lubawskiego 3 września 1939 r. narzucając mieszkańcom swoje prawa, administrację i niszcząc wszystko, co polskie. Od razu zaczęły się też represje wobec Polaków, w tym masowe egzekucje.

Mordercy i ich ofiary często żyli tutaj razem od wielu lat, siedzieli w jednej ławce w szkole, łączyły ich wspólne zabawy i interesy, przyjaźnie, a nawet pokrewieństwo. Po wybuchu wojny wielu Niemców wstąpiło do Selbstschutzu, organizacji paramilitarnej złożonej z mniejszości niemieckiej zamieszkującej II Rzeczpospolitą.

7 grudnia 1939 r. o godz. 7 rano w nowomiejskim więzieniu Selbstschutzu przeprowadzono selekcję. 25 mężczyzn zgromadzono w jednej celi. Następnie poprowadzono ich przez miasto na podwórze byłego wydawnictwa „Drwęca”. Tam funkcjonariusz gestapo odczytał wyrok śmierci i uzasadnienie. Jego treść

JAK CO ROKU MIESZKAŃCY LUBAWY I NOWEGO MIASTA LUBAWSKIEGO ODDALI CZEŚĆ OFIAROM „CZARNEGO CZWARTKU” — KRWAWEJ EGZEKUCJI ZARZĄDZONEJ PRZEZ HITLEROWCÓW 7 GRUDNIA 1939 ROKU NA TERENIE NOWEGO MIASTA I LUBAWY.

Egzekucja w Lubawie

była mniej więcej taka: „w związku z powtarzającymi się pożarami i kradzieżami wyznaczeni przez nas zakładnicy będą publicznie rozstrzelani”.

Niemcy wyprowadzili dwóch pierwszych więźniów: Damazego Hinca i Brunonna. Stanęli twarzą do swoich oprawców. Patrzyli w lufy ich karabinów. Naprzeciw nich w odległości pięciu metrów stanęli członkowie Selbstschutzu. Mierzyli po trzech do jednego... Padły pierwsze strzały...

Wprowadzono następnych, widzieli świeżą krew, trupy przyjaciół. Zginęli w milczeniu.... Jeden z nich krzyknął: „niech nasza krew przejdzie na wasze dzieci!”. Niemcy rozstrzelali 15 osób.

Tego samego dnia w Lubawie rozstrzelano 10 mężczyzn. W miejscu egzekucji stoi dzisiaj pomnik, gdzie co roku, także teraz, odbyły się uroczystości upamiętniające wydarzenia „Czarnego Czwartku”. Pomnik w Nowym Mieście Lubawskim również stoi na miejscu egzekucji, a ulica nosi nazwę ul. 7 grudnia.

Obchody rocznicy „Czarnego czwartku” w Nowym Mieście Lubawskim

Mieszkańcy i władze Nowego Miasta Lubawskiego oraz Lubawy starają się pielęgnować pamięć o tych

tragicznych wydarzeniach. Uroczystości oprócz upamiętnienia ofiar, mają na celu również edukowanie młodszych pokoleń o zbrodniach wojennych i ich wpływie na współczesne społeczeństwo. Rocznice te są także okazją do dialogu między pokoleniami, wzmacniając poczucie wspólnoty oraz odpowiedzialności za przechowanie pamięci historycznej, która jest fundamentem budowania przyszłości opartej na szacunku i tolerancji.

ALINA LASKOWSKA

a.laskowska@gazetaolsztynska.pl

MON NIE PROWADZI ROZMÓW W SPRAWIE ZIEMI

Centrum Operacyjne Ministra Obrony Narodowej poinformowało, że obecnie „nie są prowadzone rozmowy z właścicielami lub dzierżawcami użytkowanych rolniczo działek” w związku z instalacją Tarczy Wschód. Wojeвода warmińsko-mazurski zapowiedział, że „niektóre przeszkody mogą być ustawiane kilka kilometrów od granicy”. W okolicy wsi Dąbrówka (powiat węgorzewski) przed kilkoma dniami zakończono budowę pierwszego odcinka Tarczy Wschód na granicy z Rosją. Dwa oddalone od siebie o kilkadziesiąt metrów

rzędy gwiazdobloków (jest ich w sumie 3,5 tys.) ułożono na łące. Wizytujący budowę Tarczy Wschód w tym miejscu premier Donald Tusk powiedział w sobotę, że z powodu tej instalacji „nie będzie wysiedleń”, ale ponieważ ziemia wzdłuż granicy w sąsiednich wsiach, np. Zabroście Wielkim czy Rudziszkach, jest użytkowana rolniczo, miejscowi gospodarze obawiają się wywłaszczenia ich z ziemi. Jednocześnie rolnicy twierdzą, że „nikt z nimi o pozyskaniu ich działek nie rozmawia”. Centrum Operacyjne Ministra Obrony Narodowej poinformowało w czwartek PAP, że

„aktualnie nie są prowadzone rozmowy z właścicielami lub dzierżawcami obecnie użytkowanych rolniczo działek związane z udostępnieniem przez nich terenów na potrzeby budowy Tarczy Wschód”. „Co do zasady realizacja zadań inwestycyjnych w ramach programu Tarcza Wschód będzie realizowana w pierwszej kolejności na terenach i obiektach należących do Skarbu Państwa (z zasobów m.in. Agencji Mienia Wojskowego, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe czy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa). W dru-

giej zaś na terenach i obiektach stanowiących własność samorządu terytorialnego. Dopiero w trzeciej kolejności na terenach i obiektach stanowiących własność innych podmiotów” — informuje MON. Ministerstwo wyjaśnia, że „w przypadku konieczności pozyskania nieruchomości będących własnością prywatną będą one nabywane — co do zasady — w ramach dobrowolnych umów. Jedynie w przypadku braku takiej możliwości rozważona zostanie ewentualna konieczność wywłaszczenia za odpowiednim odszkodowaniem”.

Z kolei w Radiu Olsztyn wojeвода warmińsko-mazurski Radosław Król powiedział, że „nie wszystkie elementy systemu będą instalowane w docelowych miejscach”. — Nie wszystkie tereny będą zabierane. Wiem, że rolnicy się boją, że na granicy ktoś posieje zboże, a ktoś inny wjedzie. Nie wszystkie przeszkody muszą być ustawiane. Mogą być przygotowane i ustawione kilka kilometrów dalej od granicy. Tak też będzie w większości sytuacji. Nie wszystko będzie rozstawione od razu. Nie po to Tarcza Wschód jest realizowana, żeby pokazywać potencjalnym agresorom, jak

będziemy się bronić — powiedział Radosław Król. Tarcza Wschód to przygotowany w MON i Sztabie Generalnym WP program zakładający budowę różnego typu umocnień, przeszkód terenowych i infrastruktury wojskowej na granicach Polski z Rosją i Białorusią — łącznie na odcinku ok. 800 km. W planach jest budowa także odpowiednich systemów rozpoznania i wykrywania zagrożeń, wysuniętych baz, węzłów logistycznych, magazynów czy rozmieszczenie systemów antydronowych. Ma być gotowa do 2028 roku.

(PAP) JWO/ MRR/

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Grygielewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Igor Hrywna
Andrzej Mielnicki
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

W Olsztynie odbyło się spotkanie Forum Turystyki, podczas którego podsumowano mijający rok oraz omówiono kierunki dalszego działania. Uczestniczyli w nim przedstawiciele samorządu, branży turystycznej i organizacji pozarządowych oraz eksperci z sektora badań i analizy danych.

Dane z analizy ruchu turystycznego w województwie warmińsko-mazurskim, przeprowadzonej przez Orange Polska SA, wskazują, że w okresie od maja do września 2024 roku region odwiedziło 7,34 miliona osób. To wzrost o 5,8% w stosunku do roku 2023, który już był uznany za bardzo dobry dla turystyki.

— Posiedzenie Forum Turystyki jest okazją do podsumowania roku 2024 w turystyce. Eksperci są zgodni: rok 2024 przyniósł więcej powodów do optymizmu niż rok poprzedni, choć turystyka na co dzień mierzy się z licznymi wyzwaniami. Mimo to branża turystyczna, zarówno na świecie, jak i w Polsce, odnotowuje znaczną poprawę, mierzoną na przykład wzrostem ruchu turystycznego. Zdaniem ekspertów jest to swoiste odreagowanie po pandemii, po której

nastąpiło otwarcie granic dla turystyki i tym samym podróżowanie bez ograniczeń — podkreśla Katarzyna Sobiech, wicemarszałek województwa warmińsko-mazurskiego.

Według badania turyści stanowili 62% odwiedzających (4,55 miliona osób), generując łącznie 7,77 miliona wizyt, natomiast odwiedzający jednodniowi odpowiadali za 38% ruchu, realizując aż 19,1 miliona odwiedzin.

Warmia i Mazury to miejsce chętnie odwiedzane przez mieszkańców Polski. W analizowanym okresie maj-wrzesień 2024 roku turyści krajowi stanowili zdecydowaną większość odwiedzających, bo aż 93,4%. Średnia długość pobytu polskich gości wynosiła 2,9 dnia, co oznacza lekki wzrost w porównaniu do poprzedniego roku. Dane te wskazują, że Warmia i Mazury przyciągają osoby poszukujące krótkich, ale intensywnych form wypoczynku, idealnych na weekendowe wyjazdy.

Największe zainteresowanie regionem wśród polskich turystów odnotowano w miesiącach letnich, szczególnie w lipcu i sierpniu, kiedy to przypadało 38,5% wszystkich wizyt. Powiaty olsztyński,

KTO I KIEDY ODWIEDZA WARMIŃSKO-MAZURSKIE?

WARMIA I MAZURY CIESZĄ SIĘ ROSNĄCĄ POPULARNOŚCIĄ WŚRÓD TURYSTÓW, A NAJNOWSZE DANE POKAZUJĄ REKORDOWE WYNIKI W 2024 ROKU. KTO I KIEDY NAJCZĘŚCIEJ NAS ODWIEDZA ORAZ JAKIE CZYNNIKI NA TO WPŁYWAJĄ?

Turyści najchętniej wypoczywają w powiatach olsztyńskim, giżyckim i mrągowskim (na zdjęciu most w Mikołajkach)

giżycki i mrągowski pozostają najczęściej wybieranymi terenami dzięki bogatej ofercie rekreacyjnej, żeglarskiej i przyrodniczej. Region zyskuje renomę

miejsca, które nie tylko inspirowane do odkrywania nowych zakątków, ale także zachęca do częstszych wizyt w ramach wyjazdów regionalnych.

W 2024 roku region odwiedziło 723 tysiące turystów zza granicy — to o 1,2% więcej niż w poprzednim roku. Najwięcej gości przybyło z Niemiec (48,6%), Litwy (15,2%), Szwecji (6,9%) oraz Norwegii (3%).

— Rosnąca liczba turystów ze Szwecji (+12,4%) i Norwegii (+8,2%) pokazuje, że Warmia i Mazury stają się coraz bardziej atrakcyjne dla mieszkańców krajów skandynawskich. To efekt intensyfikacji promocji na tych rynkach oraz rozwijającej się oferty turystycznej, która łączy przyrodę, kulturę i lokalne dziedzictwo — dodaje wicemarszałek Sobiech.

Dodatkowo zmieniły się preferencje dotyczące długości pobytu. Coraz więcej turystów wybiera dłuższe wizyty: 28% decyduje się na pobyt od 4 do 7 dni, co stanowi wzrost o 8 punktów procentowych. Jednocześnie spada liczba krótkich wizyt, trwających jedną noc, co świadczy o większym zaangażowaniu turystów w odkrywanie regionu.

Największą liczbę wizyt odnotowano w powiatach olsztyńskim, giżyckim i mrągowskim. Olsztyn przyciąga zarówno turystów krajowych, jak i zagranicznych dzięki bogatej ofercie kulturalnej i historycznej.

Wzrost popularności obserwuje się także w mniej uczęszczanych regionach, takich jak powiat gołdapski czy bartoszycki, co wskazuje na potencjał dalszego rozwoju oferty turystycznej.

Podczas posiedzenia Forum Turystyki zaprezentowano również wyniki konkursu Łączy Nas Turystyka oraz działania realizowane w ramach współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

— Naszym celem jest nie tylko przyciąganie nowych turystów, ale także zachęcanie ich do dłuższego pobytu i powrotu. Warmia i Mazury to nie tylko wakacyjna destynacja — to miejsce, które zachwyca przez cały rok — zaznacza wicemarszałek Sobiech.

Analiza ruchu turystycznego została przeprowadzona przez Orange Polska SA na podstawie danych pozyskanych z aktywności użytkowników telefonii mobilnej.

— Dzięki nowoczesnym technologiom możemy lepiej rozumieć potrzeby turystów i efektywniej planować działania na przyszłość. To kolejny krok w budowaniu silnej marki Warmii i Mazur na mapie turystycznej Europy — podsumowuje Katarzyna Sobiech.

ŹRÓDŁO: WARMIA.MAZURY.PL

WINDA NAPRAWIONA, ALE JESZCZE NIE JEŹDZI

Winda, która znajduje się przy wejściu do tunelu prowadzącego na dworzec od strony Zatorza, została już naprawiona, ale nie można z niej jeszcze korzystać. Wiemy dlaczego.

T unel łączący dworzec z Zatorzem to był na pewno strzał w dziesiątkę. Coraz więcej osób z niego korzysta, idąc na pociąg czy też po prostu skracając sobie drogę. To oszczędność czasu, bo nie trzeba już iść przez wiadukt na ul. Limanowskiego.

Przy wejściu od strony Zatorza jest winda. Każdy może z niej skorzystać. To też duża wygoda, ale pod warunkiem, że winda jeździ. Ostatnio jest nieczynna, o czym jeszcze w ubiegłym tygodniu informowała pokaźna kartka na jej drzwiach.

Co się stało?

— Winda przy przejściu podziemnym prowadzącym z osiedla Zatorze na stację Olsztyn Główny została wyłączona z eksploatacji ze względu na awarię liny — poinformował nas Przemysław Zieliński z zespołu prasowego PKP PLK SA. — Prace naprawcze zostały zakończone 3 grudnia, natomiast ze względu na zakres awarii uruchomienie windy wymaga ponownej kontroli Urzędu Dozoru Technicznego, na którą czekamy. Pozostałe windy na stacji Olsztyn Główny są sprawne i zapewniają wygodny dostęp do budynku

Dozór techniczny musi sprawdzić windę

dworca oraz peronów stacji, zwłaszcza osobom o ograniczonych możliwościach poruszania się.

Jak dodał, kolejarze zawarli z władzami Olsztyna porozumienie dotyczące

utrzymania windy od strony Zatorza. Miasto zobowiązało się do pokrywania kosztów przeglądów urządzenia, a PKP PLK będą ponosić koszty eksploatacyjne.

Kiedy kolejarze oddali do użytku tunel, niektórzy byli zdania, że to tylko kwestia czasu, kiedy dojdzie do pierwszej awarii windy. Ich zdaniem dużo lepszym rozwiązaniem byłyby ruchome schody. Dlaczego ich nie ma od strony Zatorza, skoro są przy peronach? Powodem są pieniądze. Jak tłumaczyli nam kolejarze, montaż w tym miejscu ruchomych schodów wiązałby się z bardzo dużymi kosztami utrzymania. Zdecydowano zatem o zapewnieniu dostępności osobom o ograniczonych możliwościach poruszania się w postaci windy o większych niż stan-

dardowe gabarytach, co umożliwia transport większej liczby osób oraz rowów i większych bagaży.

Wtedy też pytaliśmy kolejarzy, co będzie, jak winda stanie. W odpowiedzi usłyszeliśmy, że urządzenia na stacji oraz przy wyjściu na Zatorze posiadają 72-miesięczną gwarancję producenta, Techwindu. W przypadku awarii producent jest zobowiązany do naprawy wind i schodów niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia o usterce, nie później niż 6 godzin od momentu wystąpienia awarii. Jak widać, awaria awarii nierówna.

ANDRZEJ MIELNICKI

Co roku w okolicach mikołajek pracownicy Sekcji Promocji Bibliotecznej UWM zaskakują studentów i pracowników uczelni pomysłem na wyjątkowe drzewko bożonarodzeniowe. Już od kilku miesięcy społeczność akademicka z niecierpliwością czekała na to, co nowego wymyśli. I chociaż, jak sami przyznają, tych możliwości jest coraz mniej, to i w tym roku udało im się przygotować choinkę, która nie tylko zaskakuje swoim wyglądem, ale i nawiązuje do miejsca, w którym się znajduje.

— Tegoroczną choinkę zbudowaliśmy z segregatorów. Jest ich prawie 200. Oprócz tego, aby konstrukcja była stabilna, posłużyliśmy się przekładkami pomiędzy kolejnymi warstwami, wyciętymi ze starych płyt, oraz naszym ulubionym materiałem budowlanym, czyli trytkami — żartuje Elżbieta Stawska z Sekcji Promocji Bibliotecznej UWM.

Pomysł na drzewko narodził się 1,5 miesiąca temu. Chociaż segregatory były dosyć wdzięcznym budulcem, to i tak pomysłodawcy dwa tygodnie spędzili przy jej konstruowaniu.

— Staraliśmy się też, żeby kolorystycznie choinka ładnie wyglądała. Segregatory, które znaleźliśmy, są w kolorach niebieskim, beżowym i czerwonym. Udało nam się też umieścić świąteczny akcent: na samym czubku ustawiliśmy segregatory w zielonym kolorze — wyjaśnia Maciej Rynarzewski, a Elżbieta Stawska dodaje, że gwiazda, która znalazła się na choince, także została wykonana z segregatorów. — Choinka niektórym przypomina tort, innym cylinder czy turbinę. Różne wersje już słyszeliśmy.

Segregatory dodatkowo zostały oklejone srebrno-złotymi paskami, które były używane w bibliotece do oznaczania książek. Na choince symbolizują błyszczące bombki.

Tegoroczny projekt wpisuje się także w filozofię zero waste i jednocześnie podkreśla charakter miejsca.

— Wykorzystujemy dawne materiały i pokazujemy sposoby komunikacji i przekazywania informacji w bibliotece. Stąd pomysł na choinkę z kart katalogowych, starych czasopism czy właśnie segregatorów. Oczywiście moglibyśmy postawić choinkę z opon samochodowych czy pude-

NIETYPOWA CHOINKA STANĘŁA W BIBLIOTECIE UNIWERSYTECKIEJ

MIERZY OK. 3,5 METRA WYSOKOŚCI I SKŁADA SIĘ Z NIEMAL 200 SEGREGATORÓW. MOWA O TEGOROCZNEJ, WYJĄTKOWEJ CHOINCIE, KTÓRĄ PODZIWIĄĆ MOŻNA OD 5 GRUDNIA W BIBLIOTECIE UNIWERSYTECKIEJ UWM.

lek po mleku, ale one nie korespondowałyby z tym miejscem, czyli Biblioteką Uniwersytecką — mówi Maciej Rynarzewski i dodaje, że na segregatorach pozostały też oryginalne naklejki i napisy, aby nikt nie miał wątpliwości, że nie są to biurowe segregatory, ale właśnie te, których jeszcze na przełomie wieku używało się w bibliotece.

Od samego początku nietypowym choinkom powstającym w Bibliotece Uniwersyteckiej przygląda się Scholastyka Baran, dy-

rektor Biblioteki Uniwersyteckiej UWM.

— Tradycja ta sięga roku 2011. W tej chwili można także na parterze biblioteki podziwiać wystawę, na której prezentujemy wszystkie choinki, które u nas powstały. Cieszą się one dużą popularnością. Informacje o nich pojawiały się w mediach ogólnopolskich, a nawet światowych. Bardzo mnie to cieszy. Kiedy pojawiam się na konferencjach organizowanych w Polsce, to bibliotekarze często

Fot. Janusz Pajek, Piotr Walejko

mnie pytają, jaki mamy pomysł na kolejne drzewko — mówi Scholastyka Baran i podkreśla niezwykłą kreatywność, inwencję i pomysłowość Sekcji Promocji Bibliotecznej.

Na przestrzeni lat w holi Biblioteki Uniwersyteckiej stały nietypowe choinki, wykonane z książek, szuflad katalogowych, origami, płyt CD, kart katalogowych, butelek po wodzie mineralnej

irulonów z gazet. Była też specjalna choinka na dwudziestelecie Uniwersytetu przygotowana z dyskierek. A co ujrzymy w przyszłym roku?

— Nie wiemy. Co roku mówimy, że już chyba nie nowego nie wymyślimy, ale póki co, każdy rok przynosi niespodzianki. Mamy nadzieję, że w przyszłym będzie tak samo — stwierdzają twórcy drzewka.

ŹRÓDŁO: UWM/SYLA

MY DO DUESSELDORFU, NIEMCY NA MAZURY

Od wiosny przyszłego roku Ryanair uruchomi nowe połączenie z Szyman do Duesseldorfu-Weeze. Regularne loty na tej trasie będą odbywać się dwa razy w tygodniu; w czwartki i niedziele. Rzecznik prasowy portu lotniczego Olsztyn-Mazury Dariusz Naworski przekazał,

że pierwszy lot na tej trasie zaplanowano na 30 marca 2025 roku. — Podróż potrwa około 1 godziny i 55 minut, co czyni to połączenie szybkim i wygodnym sposobem na dotarcie na Warmię i Mazury z zachodnich Niemiec, jak również Holandii — zaznaczył. Lotnisko Duesseldorf-Weeze

leży w Nadrenii Północnej-Westfalii, około 5 km od granicy niemiecko-holenderskiej. Przedstawiciele naszego lotniska liczą, że nowe połączenie spotka się z dużym zainteresowaniem zarówno wśród osób podróżujących turystycznie czy biznesowo, jak i odwiedzających rodzinę lub znajomych. Obecnie

z Szyman są realizowane loty rejsowe do Londynu i Krakowa. Przypomnijmy, że port lotniczy w Szymanach działa od stycznia 2016 roku. Jedynym udziałowcem spółki zarządzającej lotniskiem jest samorząd województwa warmińsko-mazurskiego.

(PAP) MBO/ BAR/

arch. Port Lotniczy Olsztyn-Mazury

MIRON SYCZ BĘDZIE PATRONEM SZKOŁY, KTÓRĄ STWORZYŁ

— To cenna i szlachetna inicjatywa, tym bardziej, że pamięć o Mironie Syczu i efekty jego wieloletniej pracy są ciągle żywe i aktualne — mówi marszałek Marcin Kuchciński. — Po śmierci Anny Wasilewskiej w 2021 roku, członkini zarządu

i posłanki również przez wiele lat pracującej na rzecz województwa, nazwaliśmy jej imieniem wyremontowaną aulę przy ul. Kościńskiego w Olsztynie. Dzieła, w których powstaniu mieli swój udział, będą o nich świadczyć przez lata — dodaje.

Mówiąc o „cennej i szlachetnej inicjatywie”, marszałek miał na myśli wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim, by nadać mu imię właśnie Mirona Sycza.

Miron Sycz zmarł po długiej chorobie w kwietniu 2024 roku. W swoim życiu pełnił wiele funkcji, ale w przestrzeni społecznej zawsze najważniejsze było dla niego pomaganie innym i szkoła w Górowie. Miał wielki wkład w pojednanie polsko-ukraińskie, ale jeszcze

więcej swojego czasu poświęcał swojej małej ojczyźnie, górowszczyźnie, i naszemu regionowi.

Był szlachetnym politykiem i dobrym człowiekiem.

IGOR HRYWNA

Fot. archiwum prywatne

W dniu urodzin marszałka Józefa Piłsudskiego, czyli 5 grudnia, w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Rogózu stanęły stoły, przy których zasiedli uczniowie i nauczyciele, ale też ich goście. Nie zabrakło ulubionych przez jubilata miodu, twarogu, wileńskiego chleba, a do tego świeżych ogórków, herbaty z kardamonem oraz ciasteczek i cynamonek. Były też przygotowane przez rodziców i szkolną kuchnię kanapki i ciasta.

Wśród zaproszonych na „Śniadanie z marszałkiem” gości pojawiła się wieloletnia dyrektorka tej placówki, a teraz wicewójt gminy Kiwity Brygida Małeć. — Tradycję „Śniadania z marszałkiem” rozpoczęliśmy w 2013 roku — opowiada „Gazecie Olsztyńskiej”. — Był to pomysł prezesa Związku Piłsudczyków RP Oddziału w Olsz-

CAŁA SZKOŁA NA ŚNIADANIU U MARSZAŁKA

SZKOŁA PODSTAWOWA W ROGÓZU POD LIDZBARKIEM WARMIŃSKIM JEST PREKURSORKĄ „ŚNIADANIA Z MARSZAŁKIEM”. ODBYWA SIĘ ONO OD 11 LAT. — WIEM, ŻE W POLSCE ORGANIZOWANE SĄ PODOBNE UROCZYSTOŚCI, ALE W INNEJ FORMIE — MÓWI DYREKTOR PLACÓWKI MONIKA ANDRUKAJTIS.

nie Waldemara Ziarka. W pierwszym roku w tym wydarzeniu wzięli udział jedynie uczniowie od klasy IV do VI. Rok później w „Śniadaniu z marszałkiem” uczestniczyła już cała szkoła.

Organizowane od ponad 10 lat spotkanie nie jest przypadkowe. Szkoła Podstawowa w Rogózu nosi bowiem od 2006 roku imię marszałka Józefa Piłsudskiego, o co przed laty starał się Józef Zysk, prezes

oddziału Związku Piłsudczyków w Lidzbarku Warmińskim, który w Rogózu utworzył i prowadzi od wielu lat Izbę Pamięci Marszałka. On także był gościem „Śniadania”, przyniósł upieczony przez siebie wileński chleb, twarożek i wykonane z wosku małe popiersia Józefa Piłsudskiego, które wręczył wraz z dyrektorką szkoły Moniką Andrukajtis uczniom pierwszej klasy.

Zanim do tego doszło, dzieci zaprezentowały piękny program wspominający jubilata — działacza niepodległościowego i jego zasługi dla Polski.

Dodatkową niespodzianką był występ zespołu muzycznego Elektroniczni z Centrum Rozpoznania i Wsparcia Walki Radioelektronicznej z Lidzbarka Warmińskiego. „Śniadanie” zakończono uroczynym tortem.

Ogromny wkład pracy w to wydarzenie wnieśli rodzice uczniów.

Fot. Ewa Lubińska

— Przygotowali sporą część poczęstunku, pomagali przy stołach, sprząтали po spotkaniu — opowiada Małgorzata Filipiak z rady rodziców. — Bardzo się cieszymy, że nasze dzieci chętnie uczestniczą w tym wydarzeniu i że atmosfera w szkole jest taka rodzinna. W najbliższym czasie planujemy kiermasz świąteczny, na który już przygotowujemy bożonarodzeniowe ozdoby, będą też ciasta.

Kiermasz ma się odbyć 15 grudnia w świetlicy wiejskiej w Rogózu. Organizatorzy szkolnego „Śniadania z marszałkiem” zapowiadają kolejne takie spotkania.

— Cieszę się, że ta tradycja jest kultywowana — podsumowuje wicewójt Brygida Małeć, a dyrektorka Monika Andrukajtis zaznacza, że „Śniadanie z marszałkiem” weszło na stałe do kalendarza placówki, więc będzie organizowane w kolejnych latach.

EWA LUBIŃSKA

REKLAMA

GAŁERIA
WARMIŃSKA

**ZATRZYMAJ
ŚWIĘTA
W KADRZE!**

Czas na głosowanie!

Wybierz zdjęcie, które najlepiej oddaje
świąteczny klimat.

gazetaolsztynska.pl

GAŁERIA
WARMIŃSKA

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

KŁOPOTY Z INWESTYCJAMI ZGŁASZANYMI PRZEZ MIESZKAŃCÓW

PO WIELU PROBLEMACH W KOŃCU
RUSZYŁA BUDOWA CHODNIKA PRZY
UL. KĘTRZYŃSKIEGO. TO JEDNA
Z KŁOPOTLIWYCH REALIZACJI
W RAMACH OLSZTYŃSKIEGO
BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.

Przebudowa chodnika wzdłuż ul. Kętrzyńskiego to projekt realizowany w ramach olsztyńskiego budżetu obywatelskiego. Jego nawierzchnia była w opłakanym stanie. Inwestycja jest warta około 214 tys. zł. Została podzielona na dwa etapy. Zakłada ułożenie nowej nawierzchni z kostki brukowej po obu stronach ul. Kętrzyńskiego od skrzyżowania z ul. Kościuszki do wysokości posesji pobliskiej SP15. Jeżeli chodzi o fragment od strony dworca, to prace zostały już zakończone. Gorzej jest z odcinkiem od strony hurtowni Zbiwan. Tu robota się ślimaczy... Powoduje to irytację mieszkańców.

Postępy prac śledzi Rada Osiedla Kętrzyńskiego. — Chyba nasza radość była przedwczesna. Nawierzchnia z kostki była położona niemal na całej długości, wykończenia wymagał pas, gdzie nasadzone są drzewa. Już wtedy prace szły dość ślamazarnie. Jakie było nasze zdziwienie, gdy po kilkunastu dniach kostka została zdjęta. Po kolejnych kilku dniach zaczęto układać ją na nowo. Ciągłe w sposób dość

dyskretny — komentowali społecznicy w połowie października.

„Opisywany już przez nas chodnik na ul. Kętrzyńskiego (przy Zbiwaniu) nadal nie powstał. Trzy miesiące mijają, a inwestycja w ramach OBO rozgrzebana” — pisali na początku listopada.

Jak sytuacja wygląda obecnie? — Nie chcemy zapeszać, ale chyba coś się dzieje na byłym/przyszłym chodniku w ciągu ul. Kętrzyńskiego. Trzy dni i niemal połowa pracy zrobiona

— skomentowali właśnie osiedlowi społecznicy.

Budowa chodnika przy ul. Kętrzyńskiego to jeden z przykładów problemów z realizacją projektów zgłaszanych przez mieszkańców w ramach olsztyńskiego budżetu obywatelskiego. Kolejny dotyczy zadania lodowiska przy ul. Jeziołowicza. Projekt zdobył 3972 punkty i zajął drugie (premiowane realizacją) miejsce na liście miejskich projektów. Ma, a właściwie miało, to kosztować 800 tys. zł. Niestety,

nie zostanie on zrealizowany. Powodem są kwestie przeciwpożarowe wynikające z bezpośredniego sąsiedztwa lasu.

W tej chwili na dokończenie czekają, zwycięskie w ramach OBO, chodniki przy ul. Gałczyńskiego i Turkowskiego. W pierwszym przypadku umowa na wykonanie robót została rozwiązana z winy wykonawcy. Drogowcy zapowiadają, że nowy wykonawca zobowiązał się dokończyć prace do 18 grudnia tego roku. Uwagę na problem z realizacją projektów w ramach OBO zwrócił radny Mirosław Arczak. — W toku realizacji zwycięskich projektów, które zostały wybrane przez mieszkańców, mogą nastąpić różnego rodzaju zmiany wynikające np. z obiektywnych warunków rynkowych i gospodarczych, specyfiki danej branży (kwestie techniczne, prawne, organizacyjne itp.) czy możliwości pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych pozwalających na poszerzenie zakresu danej inwestycji — twierdzi radny Arczak. Jego zdaniem pociąga to za sobą oczywiste

Budowa chodnika przy ul. Kętrzyńskiego w Olsztynie

zmiany w budżetach poszczególnych projektów i rozbieżności pomiędzy kwotami przyznanymi na ich realizację a faktycznie poniesionymi wydatkami. — W ogólnym rozrachunku budżet faktycznie skonsumentowany na realizację projektów OBO może znacznie odbiegać od kwoty zapisanej na ten cel w budżecie miasta — podkreśla radny.

Dłatego proponuje, by przeznaczać niewykorzystane przy projektach wybranych w ramach OBO środki na przedsięwzięcia znajdujące się

na kolejnych miejscach listy w danej edycji tego budżetu. Do sprawy odniósł się prezydent Robert Szewczyk. — W przypadku pojawienia się w trakcie realizacji danego projektu przeszkód formalnych, technicznych lub budżetowych niemożliwych do przewidzenia podczas oceny merytorycznej nie ma formalnej możliwości przekazania tych środków na inny, niewykorzystany przez zespół koordynujący projekt — wyjaśnia prezydent.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydowski@gazetaolsztynska.pl

OLSZTYŃSKIE KINA

Repertuar Multikino

Poniedziałek, 9 grudnia

WICKED / familijny / dubbing: 10:15, 12:10, 16:10; WICKED / familijny / napisy: 13:40, 17:05, 19:30, 20:30; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 9:30, 9:45, 10:00, 12:45, 15:10, 16:15, 17:35, 18:40, 20:00; RENIFER NIKO I SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 14:00, 15:35, 17:45; KINA I YUK / familijny / lektor: 12:00, 15:20; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 14:00, 17:25, 21:00; GLADIATOR II / napisy: 13:05, 20:10; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 10:35, 14:30, 17:00; DIABEŁ: 17:25, 22:00; HERETIC / napisy: 21:40; TREFLINKI RATUJĄ ŚWIĘTA / familijny / dubbing: 12:30; BEEZEL / napisy: 19:55; LANY PONIEDZIAŁEK: 19:30; LABIRYNT / napisy: 20:00; CZERWONA JEDYNKA /

dubbing: 9:30; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 12:55; MINGHUN: 12:10

Repertuar Helios

Poniedziałek, 9 grudnia

WICKED / familijny / dubbing: 12:00, 13:00, 13:30, 16:20, 17:00, 20:30; WICKED / familijny / napisy: 19:45; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 11:40, 13:50, 16:00; KINA I YUK / familijny / lektor: 12:20, 16:45; BEEZEL / napisy: 18:45, 21:00; STREFA / napisy: 19:00, 21:15; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 12:45, 13:40, 14:20, 15:00, 16:10, 17:30, 18:30; GLADIATOR II / napisy: 11:50, 20:00; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 20:15, 21:00; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 15:20, 17:45; DIABEŁ: 20:45; TREFLINKI RATUJĄ ŚWIĘTA / familijny / dubbing: 12:10, 15:00; MINGHUN: 16:30

Repertuar Awangarda

Poniedziałek, 9 grudnia

Simona Kossak - prod. Polska: godz. 17:45; Minghun - prod. Polska: godz. 18:00; Lany poniedziałek - prod. Polska: godz. 18:00; Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 19:30; Trzy kilometry do końca świata - prod. Rumunia: godz. 19:45; Kąpiel diabła - prod. Niemcy, Austria: godz. 19:45

10 GRUDNIA

W blasku świątecznej melodii: polsko-niemieckie kołędowanie

Olsztyn

Występ grupy wokalne Ermlandklang Stowarzyszenia Mniejszości Niemieckiej w Olsztynie.

Godz. 10.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (sala konferencyjna), ul. 1 Maja 5.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIŁAKOWA O PRZYSTĄPIENIU DO SPORZĄDZENIA PLANU OGÓLNEGO GMINY MIŁAKOWO

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 oraz art. 8g i 8h ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130) oraz ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688) oraz art. 39 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) **ogłaszam** o podjęciu przez Radę Miejską w Miłakowie uchwały nr VII/54/2024 z dnia 29 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Miłakowo oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu, w tym sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Z treścią ww. uchwały można zapoznać się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Miłakowie <https://bip.milakowo.eu> (menu przedmiotowe: Akty prawne -> Uchwały Rady Miejskiej).

Zainteresowani mogą składać wnioski do ww. planu ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego projektu. Wnioski należy składać w formie papierowej - osobiście w Urzędzie lub pocztą tradycyjną na adres Urzędu Miejskiego w Miłakowie, ul. Olsztyńska 16, 14-310 Miłakowo, lub elektronicznej - za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: sekretariat@milakowo.eu lub skrzynki EPUAP: /UMmilakowo/skrytka w terminie do dnia 3 stycznia 2025 r.

Składający wniosek do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Wnioski należy składać do Burmistrza Miłakowa wyłącznie za pomocą „formularza pisma aktu planowania przestrzennego” dostępnego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Miłakowie, ul. Olsztyńska 16, 14-310 Miłakowo, pok. nr 10, oraz pod adresem <https://bip.milakowo.eu/>

WAŻNE: wnioski złożone po upływie ww. terminu pozostaną bez rozpatrzenia. Liczy się data wpływu do Urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostaną bez rozpoznania. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miłakowa.

Burmistrz Miłakowa

Wigilia Domu Polski Wschodniej jest jednym z cyklicznych, wspólnych wydarzeń, które województwa lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie organizują pod koniec każdego roku działania tej instytucji w Brukseli. Jest to czas podsumowania rocznej działalności, przekazania przewodniczenia oraz zapowiedzi działań na przyszły rok.

W przyjęciu uczestniczyli m.in. ambasador RP w Królestwie Belgii, marszałkowie województw, posłowie do Parlamentu Europejskiego, urzędnicy unijnych instytucji, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i Polonii.

— TO WIECZÓR PEŁEN EMOCJI, BO W TYM ROKU OBCHODZIMY 15-LECIE DZIAŁANIA DOMU POLSKI WSCHODNIEJ — MÓWIŁ W BRUKSELI MARSZAŁEK MARCIN KUCHCIŃSKI.

— Bardzo się cieszę, że jest z nami europoseł Jacek Protas, wcześniej marszałek województwa warmińsko-mazurskiego, pomysłodawca i inicjator powstania wspólnej reprezentacji województw Polski Wschodniej w Brukseli. Przed nami sporo wyzwań. Mamy świeżo wybranych europosłów, powołanych komisarzy, wkrótce rozpocznie nową kadencję Komitet Regionów. I oczywiście przed

WARMIA I MAZURY PRZEJMUJĄ STERY W BRUKSELI

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO MARCIN KUCHCIŃSKI PRZEJĄŁ OD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO KOORDYNACJĘ PRACY DOMU POLSKI WSCHODNIEJ NA 2025 ROK. NA WCZEŚNIEJ ZWOŁANEJ KONFERENCJI W BRUKSELI ROZMAWIANO O KONSEKWENCJACH AGRESJI ROSJI NA UKRAINĘ, JAKIE PONOSZĄ PRZYGRANICZNE REGIONY.

nami prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej. Ważne, żeby te wyzwania wspólnie przekuć w sukcesy. Każde z województw Polski Wschodniej ma swoją specyfikę, ale po to powstał Dom Polski Wschodniej, abyśmy grali w jednej drużynie.

Marszałek Marcin Kuchciński podkreślił, że nasz region w Brukseli jest obecny każdego dnia, i to w dosłownym tego słowa znaczeniu. To za sprawą utworzonego na mocy uchwały sejmiku z 5 września 2003 roku Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli. Współpracując przez lata z innymi regionami, to właśnie Warmińsko-Mazurskie zainicjowało pomysł ścisłej

koordynacji działań wgronie pięciu województw Polski Wschodniej. W rezultacie 2 grudnia 2009 roku w Brukseli marszałkowie województw podpisali porozumienie o utworzeniu Domu Polski Wschodniej — wspólnego przedstawicielstwa.

Już od stycznia 2025 roku województwo warmińsko-mazurskie będzie koordynowało działania podejmowane w ramach Domu Polski Wschodniej w Brukseli przez pięć regionów członkowskich. Będzie to już czwarta warmińsko-mazurska prezydencja w historii Domu Polski Wschodniej.

— Nasze regiony bez wątpienia dostrzegają znaczenie swojego strategicznego położenia na wschodnich

— Tematy związane z bezpieczeństwem granic, dezinformacją, migracją, bezpieczeństwem energetycznym i aspektami społeczno-gospodarczymi są dla nas szczególnie istotne — mówił marszałek Kuchciński

flankach granicy UE, dlatego tematy związane z bezpieczeństwem granic, dezinformacją, migracją, bezpieczeństwem energetycznym i aspektami społeczno-gospodarczymi są dla nas szczególnie istotne — mówił marszałek Kuchciński. — Przewidzieliśmy je w planie wspólnych działań Domu Polski Wschodniej w Brukseli na rok 2025. Wykorzystajmy dobrze ten czas i jako Dom Polski Wschodniej skorzystajmy z chwili poprzez wspólną działalność w tematach spójnych z priorytetami instytucji UE. Tego nam wszystkim w nadchodzącym roku życzę!

Na wcześniej zwołanym spotkaniu, dotyczącym skutków agresji Rosji na Ukrainę, jakie odczuwają przygraniczne regiony, marszałek Marcin Kuch-

ciński powiedział: — Ta agresja przyniosła bardzo złe skutki globalne, które są niezwykle dotkliwe u nas, regionalnie i lokalnie. My, jako województwo warmińsko-mazurskie, mamy 200 km granicy z nieczym, ze ścianą. Konsekwencje są wyraźnie odczuwalne także w województwie podlaskim. Mają one wpływ nie tylko na ruch turystyczny, ale także na życie społeczno-gospodarcze, na inwestorów, wreszcie na nasze poczucie bezpieczeństwa. Niestety część przedsiębiorców wycofuje się ze swoich interesów, powołując się właśnie na względy bezpieczeństwa. Dostaliśmy wprawdzie rekompensatę za realizowany przed wojną, a obecnie zawieszony program transgraniczny

Polska — Rosja, ale ta rekompensata nie została przyznana jeden do jednego. Patrząc szerzej, nie jest to tylko nasz problem, ale wszystkich krajów graniczących z Federacją Rosyjską i Białorusią, a więc Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii. Warto więc w szerszej skali dokonać diagnozy skutków agresji Rosji na Ukrainę i na jej podstawie porozmawiać o dodatkowym wsparciu tych regionów, które ucierpiały, w przyszłej perspektywie finansowej.

Dom Polski Wschodniej powstał w grudniu 2009 roku. Jest wspólnym przedstawicielstwem w Unii Europejskiej pięciu województw. Jego pracownicy zajmują się współpracą z unijnymi instytucjami i z europosłami, a także organizacją konferencji i seminariów oraz promocją Polski Wschodniej. Ułatwiają również polskim przedsiębiorcom i rolnikom udział w targach turystycznych, przemysłowych czy spożywczych w zachodnich państwach Unii. Dzięki wspólnemu przedstawicielstwu oraz osiągnięciu efektu synergii regiony mogą lepiej wykorzystywać szanse rozwojowe, a co za tym idzie — wspólny potencjał województw Polski Wschodniej. Koordynatorami działalności DPW są rotacyjnie marszałkowie poszczególnych województw.

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

MIASTO IDZIE NA RĘKĘ STAROMIEJSKIM RESTAURATOROM

Ratusz zamierza obniżyć koszty utrzymania ogródków na Starym Mieście. Są już konkretne propozycje.

Stare Miasto jest olśztyńskim zagłębiem restauracji, pubów i klubów, do których każdego dnia zaglądają nie tylko mieszkańcy miasta, ale także turyści i studenci. Dla wielu z nich pobyt na starówce jest najlepszym sposobem na spędzenie wolnego czasu po ciężkim dniu lub okazją do spotka-

nia się ze znajomymi. Jednak, jak pokazał to ostatni rok, coraz częściej znane i lubiane lokale są zamknięte.

Powodem są między innymi wysokie koszty utrzymania lokali. Jedną z bolączek restauratorów jest utrzymanie ogródków w sezonie letnim, kiedy na Starym Mieście

jest najwięcej klientów. Chcąc go urządzić każdy z nich musi zapłacić za zajęcie tzw. pasa drogowego. A nie są to małe pieniądze, stawka dzienna wynosi kilka złotych za jeden metr kwadratowy. — W skali miesiąca uzbiera się kilka tysięcy złotych — mówi jeden z restauratorów.

Władze miasta chcą to zmienić. — Mieliśmy ostatnio spotkanie z przedsiębiorcami. Rozmawialiśmy o różnych wyzwaniach dotyczących Starego Miasta — wyjaśnia prezydent Olsztyna Robert Szewczyk. — Proponujemy, by fragment tej części Olsztyna wyłączyć z pasa drogowego. Przy-

szły sezon pokaże, czy są to słuszne działania.

Tym samym przestaną obowiązywać stawki za jego zajęcie, a restauratorzy będą płacić podatek od zajęcia gruntu pod działalność gospodarczą.

— A te ostatnie stawki są niższe. Uprości to także staranie się o pozwolenie na urządzenie

ogródków — mówi Paweł Klonowski, przewodniczący komisji gospodarki komunalnej rady miasta. I dodaje: — W tej sprawie nastąpi zmiana przebiegu dróg gminnych. Dotyczy to m.in. ul. Prostej do ul. Lelewela, Targu Rybnego oraz staromiejskiego rynku.

W przyszłości będziemy pracować sercem

O sytuacji na rynku pracy, zawodach deficytowych, kompetencjach i wyzwaniach, które stoją przed rynkiem pracy w kontekście młodych pokoleń rozmawiamy z Bożeną Piątek, dyrektorką Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

— Jak obecnie wygląda sytuacja na rynku pracy w naszym regionie?

— Dobrze. Od lat nie notowaliśmy tak niskiego poziomu bezrobocia. Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne jest wyjątkowo mała, to niespełna 37 tysięcy w całym województwie. Stopa bezrobocia w regionie na poziomie 7,8%, jest wyższa niż średnia krajowa (5%), ale nadal pozostaje na zadowalającym poziomie. Pamiętam czasy, gdy liczba osób bezrobotnych była znacznie wyższa, blisko 190 tysięcy, a sytuacja była dużo trudniejsza.

Oczywiście poziom bezrobocia jest zróżnicowany w całym województwie. W powiatach przygranicznych, sąsiadujących z Federacją Rosyjską, sytuacja tradycyjnie jest trudniejsza ze względu na brak swobodnej współpracy transgranicznej i ograniczenia wynikające z lokalizacji na granicy Unii Europejskiej. W innych miejscach, takich jak Olsztyn czy powiat iławski, bezrobocie jest na bardzo niskim poziomie, co świadczy o tym, że rynek pracy pozostaje stabilny.

— Kiedyś brakowało miejsc pracy a dziś można powiedzieć, że w niektórych zawodach obserwujemy nawet taką „bitwę o pracownika”. A czy problem kurczących się zasobów pracy dotyczy naszego regionu?

— To zjawisko nie dotyczy wyłącznie naszego regionu, ale jest problemem ogólnopolskim, a nawet ogólnoeuropejskim. Starzejące się społeczeństwo i niski przyrost naturalny sprawiają, że mamy coraz mniej osób wchodzących na rynek pracy. W konsekwencji obserwujemy duży odsetek osób biernych zawodowo, co obecnie stanowi jedno z największych wyzwań w naszym województwie i w całym kraju.

Aby przeciwdziałać temu zjawisku, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie zaangażował się w projekt realizowany we współpracy z OECD – organizacją zrzeszającą państwa wysoko rozwinięte z całego świata. W projekcie uczestniczą również urzędy pracy z Krakowa, Opola i Gdańska. Celem tego przedsięwzięcia jest opracowanie skutecznych metod dotarcia do osób biernych zawodowo, aktywizowanie ich oraz przygotowanie do podjęcia pracy. Liczymy, że dzięki wspólnym działaniom uda się zwiększyć aktywność zawodową części tej grupy, co

foto: Andrzej Sprzączak/GO TV

Z Bożeną Piątek (z lewej), dyrektorką Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie rozmawiała Zuzanna Leszczyńska

przyczyni się do uzupełnienia braków na rynku pracy i poprawy sytuacji demograficzno-gospodarczej.

— Które branże najbardziej potrzebują pracowników?

— Od wielu lat obserwujemy znaczące niedobory w branży budowlanej. Regularnie badamy rynek pracy, korzystając z narzędzi, które umożliwiają nam analizę sytuacji w poszczególnych powiatach. Eksperti w terenie zbierają informacje o nowych inwestycjach, otwierających się zakładach pracy czy sytuacji bezrobotnych.

Na podstawie tych danych prognozujemy, które zawody będą deficytowe, a które utrzymają równowagę. Od dawna największe braki występują w branży budowlanej – potrzebni są specjaliści tacy jak brukarze, cieśle i stolarze budowlani, elektrycy czy osoby wykonujące prace ogólnobudowlane.

Kolejną branżą z niedoborem pracowników jest transport, gdzie brakuje kierowców autobusów i samochodów ciężarowych. Od lat deficyt dotyczy także sektora medycznego i opieki, w tym lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów, masażystów, a ostatnio również psychologów i psychoterapeutów.

Zawody związane ze zdrowiem psychicznym stały się szczególnie poszukiwane, co wiąże się z rosnącym kryzysem

zdrowia psychicznego w społeczeństwie. Wzrost liczby osób cierpiących na depresję czy zaburzenia lękowe, a także rosnąca liczba prób samobójczych, zwłaszcza wśród młodzieży, wskazują na poważne wyzwania. Sytuację pogarszają także zmiany klimatyczne, które wywołują tzw. lęk klimatyczny, oraz inne współczesne problemy. W naszym regionie kształci się obecnie nowych psychologów, co daje nadzieję na częściowe uzupełnienie braków w tej dziedzinie w przyszłości.

Inne obszary, w których brakuje specjalistów, to edukacja – potrzebni są nauczyciele zarówno przedmiotów ogólnokształcących, jak i zawodowych, a także nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

Co ciekawe, w naszym regionie nie występują obecnie zawody nadwyżkowe, co jeszcze kilka lat temu było zjawiskiem charakterystycznym np. dla ekonomistów. Obecnie rynek pracy w większości branż jest zrównoważony.

— Każde pokolenie ma inne oczekiwania i podejście do pracy. Jakie wyzwania stoją przed rynkiem pracy w kontekście młodych pokoleń?

— Młode pokolenie stanowi ogromne wyzwanie dla rynku pracy, ale jednocześnie wnosi wiele nowych wartości, stylów komunikacji i podejścia do pracy. To pokolenie, które może być świetnym zasobem, o ile zrozumiemy jego potrzeby i oczekiwania. Podczas jednego z naszych Tygodni Kariery rozmawialiśmy na ten temat i doszliśmy do wniosku, że brakuje wzajemnego zrozumienia między pokoleniami. Za mało o sobie wiemy. Starsze osoby często odczuwają irytację wobec zachowań młodszych, co wynika z różnic w wychowaniu i warunkach, w jakich dorastały poszczególne generacje. Obecne młode pokolenie, określane

czasem jako „pokolenie sieci” lub „iGen”, dorastało w dobrobycie i technologicznej rewolucji, co znacząco wpłynęło na jego postawy. To pokolenie ceni sens w pracy, chętnie korzysta z technologii, komunikuje się z pracodawcami na nowe sposoby i mocno akcentuje różnorodność. Jest tolerancyjne, otwarte na różne środowiska i docenia wartość różnorodnych zespołów, co może być ogromnym atutem w pracy. Zrozumienie ich potrzeb i oczekiwań wymaga jednak świadomości i otwartości z naszej strony. Kluczem jest tworzenie zespołów wielopokoleniowych, które czerpią zarówno z doświadczenia starszych, jak i innowacyjnego podejścia młodych. Wkrótce młodsze pokolenia będą stanowić większość zasobów rynku pracy, dlatego tak ważne jest znalezienie równowagi i szanowanie wartości każdej grupy wiekowej. Współpraca i wzajemne zrozumienie mogą przynieść wyjątkowe efekty w rozwoju zarówno firm, jak i całego rynku pracy.

— Jakie umiejętności i kompetencje będą kluczowe na rynku pracy w nadchodzących latach?

— To bardzo ciekawe pytanie, bo często w rozmowach skupiamy się na zawodach przyszłości, a w rzeczywistości kluczowe są kompetencje. Zawody zmieniają się tak dynamicznie, że trudno dziś przewidzieć, jakie dokładnie specjalizacje będą potrzebne za kilka czy kilkanaście lat. Kompetencje natomiast są uniwersalne i pozwalają dostosować się do tych zmian. Ważne będą przede wszystkim zdolności związane z myśleniem innowacyjnym, kreatywnością i rozwiązywaniem złożonych problemów. Umiejętność adaptacji do zmian i gotowość na nie są równie istotne, bo tempo rozwoju technologii i przemian społecznych stale przyspiesza. Równie ważne są kompetencje społeczne, takie jak efektywna współpraca, komunikacja interpersonalna i zdolności przywódcze. W przyszłości będziemy pracować sercem. Empatia zyskuje na znaczeniu, ponieważ wiele zadań technicznych zostanie zautomatyzowanych, ale ludzkie cechy, takie jak współczucie czy zdolność rozumienia innych, pozostaną niezastąpione. Kompetencje technologiczne również będą kluczowe – umiejętność analizy danych, znajomość nowoczesnych technologii i rozumienie ich zastosowań, a także świadomość zagrożeń związanych z cyberbezpieczeństwem. Warto także wspomnieć o znaczeniu krytycznego myślenia, które pozwala selekcjonować informacje i podejmować decyzje w oparciu o fakty, co w dobie informacyjnego chaosu jest niezwykle cenne. Dlatego zamiast skupiać się na konkretnych zawodach, lepiej rozwijać uniwersalne kompetencje, które pozwolą elastycznie reagować na zmiany i dostosować się do wymagań przyszłego rynku pracy.

ZUZANNA LESZCZYŃSKA

Wielka inwestycja już ruszyła!

W Rucianem-Nidzie (powiat piski) w miejscu po byłym tartaku powstanie nowe miejsce rekreacji, które przyciągnie zapewne nie tylko mieszkańców, ale też turystów. Nad jeziorem Guzianka Duża wybudowana zostanie m.in. przystań żeglarska i boisko do gry. Ruszyły już pierwsze prace.

Rozpoczęły się prace dotyczące projektu pn. „Zagospodarowanie brzegów jeziora Guzianka Duża wraz z przyległymi terenami zieleni miejskiej i dawnego tartaku w Rucianem-Nidzie”. Wykonawca, firma Grot House Sp. z o.o. z siedzibą w Pieszku, został wyłoniony w drugim przetargu nieograniczonym. Na gminnej działce zlokalizowanej wzdłuż ściany lasu rozpoczęły się prace związane z adaptacją terenu na potrzeby rekreacyjne i społeczne mieszkańców oraz odwiedzających gminę turystów. Powstanie tu ogólnodostępny teren rekreacyjny wyposażony w małą architekturę, boisko do gier zespołowych, miejsca wypoczynku, zieleni urządzonej, ciągi komunikacyjne pieszo – jezdne i miejsca postojowe, zaplecze sanitarne oraz pawilon gastronomiczny – mówi Piotr Feliński, burmistrz Rucianego-Nidzi.

RUCIANE – NIDA _ PRZYSTAŃ
ZAGOSPODAROWANIE BRZEGÓW JEZIORA GUZIANKA DUŻA

Wizualizacja projektu zagospodarowania brzegów jeziora Guzianka Duża. Prace już ruszyły

Wizualizacja projektu zagospodarowania brzegów jeziora Guzianka Duża. Prace już ruszyły

Łączna wartość inwestycji to 9 864 428,07 zł., z czego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, to kwota 5 525 000,00 zł., a wkład własny gminy - 4 339 428,07 zł. Wszystko ma być gotowe za rok, planowany termin zakończenia realizacji inwestycji został ustalony na 6 grudnia 2025 r.

Przypomnijmy, że na terenie, na którym powstanie miejsce rekreacji, wcześniej funkcjonował tartak. Należał on do prywatnego podmiotu, jednak ten uchylał się od płacenia podatków, w związku z czym ogłoszono upadek spółki, a tereny

wystawiono na sprzedaż. W przetargu udział wzięło kilku chętnych, ale tylko gmina Rucianie-Nida złożyła prawidłowo przygotowane dokumenty, dzięki czemu nabyła ponad 14 hektarów gruntu z linią brzegową jeziora Guzianka Duża.

Władze następnie zakupiły również teren wokół dawnego tartaku, którego większość jest objęta ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2006 r. oraz różnymi formami ochrony przyrody, dlatego inwestycja musi być spójna z przeznaczeniem oraz zasadami zrównoważonego rozwoju.

Planowane przez gminę inwestycje finansowane będą z funduszy europejskich dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027: w ramach Komponentu A – przebudowa nabrzeży kanałów jezior i rzek, założona kwota inwestycji obejmującej realizację części nabrzeżowej, to 17 mln zł oraz w ramach Komponentu B – rozbudowa przystani i portów, planowana jest budowa przystani żeglarskiej za kwotę 18 mln zł.

Jak podaje burmistrz Rucianego-Nidzi, inwestycje te obejmą część nabrzeżną byłego tartaku i będą realizowane w ramach inwestycji pozakonkursowych dzięki współpracy i partnerstwa gminy ze Stowarzyszeniem Wielkie Jeziora Mazurskie 2020. Pozostała część dawnego tartaku, zgodnie z kierunkiem wyznaczonym w studium, jest wskazana na cele związane z turystyką.

Gmina złożyła też dodatkowy wniosek i pozyskała dofinansowanie na zagospodarowanie miejsca ogólnodostępnego dla mieszkańców i obejmującego teren położony poza planem miejscowym, wzdłuż granicy lasu i rozciągający się od nabrzeża jeziora Guzianka Duża, aż po komunikację z ulicą Mazurską.

W ramach zagospodarowania, przewiduje się wykonanie m.in.: plaży, sanitariatów, miejsc odpoczynku, rekreacyjno-sportowych, ciągów pieszo-jezdnymi, parkingów i niezbędnej infrastruktury technicznej. Jak piszemy na wstępie, właśnie ruszyły prace związane z realizacją tego zadania.

ELŻBIETA ŻYWCZYK

W JAKI SPOSÓB PRACOWNIK POWINIEN USPRAWIEDLIWIĆ SWOJĄ NIEOBECNOŚĆ W PRACY?

PRACOWNIK JEST ZOBOWIĄZANY DO POINFORMOWANIA PRACODAWCY O SWOJEJ NIEOBECNOŚCI PRZED JEJ ZAISTNIENIEM, JAK RÓWNIEŻ W CZASIE JEJ TRWANIA, JEŻELI NIEOBECNOŚĆ JEST SPOWODOWANA OKOLICZNOŚCIAMI NAGŁYMI I NIEPLANOWANYMI.

DR ŁUKASZ SZTYCH
ZASTĘPCA OKRĘGOWEGO
INSPEKTORA PRACY
DS. PRAWNO-ORGANIZACYJNYCH
W OLSZTYNIE

Kwestie dotyczące tych zagadnień precyzuje § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1632 ze zm.), dalej zwanego r.s.u.n., zgodnie z którym:

- pracownik powinien uprzedzić pracodawcę o przyczynie i przewidywanym okresie nieobecności w pracy, jeżeli przyczyna tej nieobecności jest z góry wiadoma lub możliwa do przewidzenia;
- w razie zaistnienia przyczyn uniemożliwiających stawienie się do pracy pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić pracodawcę o przyczynie swojej nieobecności i przewidywanym okresie jej trwania, nie później jednak niż w drugim dniu nieobecności w pracy. Należy jednak podkreślić, że pracownik nie powinien czekać do drugiego dnia, jeśli możliwe jest szybsze zawiadomienie.

Jeżeli przepisy prawa pracy obowiązujące u danego pra-

codawcy nie określają sposobu zawiadomienia pracodawcy o przyczynie nieobecności pracownika w pracy, zawiadomienia pracownik dokonuje osobiście lub przez inną osobę, telefonicznie lub za pośrednictwem innego środka łączności albo drogą pocztową, przy czym za datę zawiadomienia uważa się wtedy datę stempla pocztowego. W przypadku konieczności skorzystania ze zwolnienia lekarskiego należy wskazać, że zgodnie z § 3 pkt 1 r.s.u.n. zaświadczenie lekarskie jest dowodem usprawiedliwiający nieobecność w pracy. Nie zmienia to jednak faktu, że pracownik jest w dalszym ciągu zobowiązany do powiadomienia pracodawcy o tej okoliczności.

Co się stanie, jeśli tego nie zrobi? Niewykonanie bądź nienależyte wykonanie przez pracownika obowiązku zawiadomienia pracodawcy o przyczynie nieobecności i przewidywanym okresie jej trwania może się wiązać z uznaniem przez pracodawcę za okoliczność nieprzestrzegania ustalonej organizacji pracy i stanowić przesłankę pociągnięcia pracownika do odpo-

wiedzialności porządkowej z art. 108 § 1 Kodeksu pracy. Co więcej, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2004 r. (sygn. akt I PK 639/03) stanął na stanowisku, że pracownik powinien z własnej inicjatywy (osobiście lub za pośrednictwem osoby trzeciej), w sposób wiarygodny i bez nieuzasadnionej zwłoki powiadomić pracodawcę o przyczynie i przewidywanym okresie trwania swej nieobecności w pracy, a niewywiązanie się z tego obowiązku wskutek umyślnej winy lub rażącego niedbalstwa pracownika może stanowić ciężkie naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego i dawać podstawę do rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym.

Źródło:
Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie
e-mail: kancelaria@olsztyn.pip.gov.pl

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY
OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W OLSZTYNIE

Jednocyfrowy wzrost cen mieszkań w listopadzie

W listopadzie ceny mieszkań w największych polskich ośrodkach w ujęciu miesięcznym praktycznie się nie zmieniły - poinformował w środę Polski Instytut Ekonomiczny (PIE). Z kolei wzrost cen w ujęciu rocznym po raz pierwszy od półtora roku miał wartość jednocyfrową.

W listopadzie ceny mieszkań w 6 największych miastach pozostały na niezmiennym poziomie względem poprzedniego miesiąca. Od kwietnia 2024 r. obserwujemy stabilizację na rynku. Ceny mieszkań w Warszawie i w Krakowie w listopadzie utrzymywały się na nieznacznie niższym poziomie niż jeszcze w kwietniu 2024 r. - poinformował w środę PIE. Z największych miast jedynie w Gdańsku średnia cena za mkw. mieszkania była wyższa o 4,5 proc. niż jeszcze pół roku temu.

Średnia cena mkw. mieszkania w całej Polsce wyniosła 11,7 tys. zł, a w 6 największych miastach - 15,6 tys. zł. W kolejnych miesiącach analitycy PIE spodziewają się dalszego spadku dynamiki cen mieszkań. W listopadzie 2024 r. w grupie 6 największych miast zmiana m/m ceny za mkw. mieszkania była bliska 0 proc. Taka sama

Fot. Pixabay

sytuacja miała miejsce w grupie miast od 100 tys. do 500 tys. mieszkańców. W miejscowościach do 100 tys. mieszkańców ceny za mkw. mieszkania spadły o 0,6 proc. w ujęciu miesięcznym - wskazał PIE.

Listopad to również pierwszy od ponad półtora roku miesiąc bez dwucyfrowych wzrostów cen mieszkań w ujęciu rocznym. W ocenie PIE od kilku miesięcy widać stabilizację cen na rynku mieszkaniowym. Ceny we wszystkich kategoriach miejscowości pozostają na podobnym poziomie jak w kwietniu 2024 r. W Krakowie, Łodzi i w Poznaniu ceny są o ok. 6,5 proc. wyższe niż w listopadzie 2023 r. W Warszawie i we Wrocławiu wzrosty

wynoszą odpowiednio 8 i 9,7 proc. Jedynym miastem z wzrostami wyższymi niż 10 proc. jest Gdańsk.

— W kolejnych miesiącach spodziewamy się kontynuacji spowalniania rocznej dynamiki cen. Największe wzrosty cen mieszkań miały miejsce pod koniec 2023 r. Brak wyraźnego wzrostu cen nie powinien jednak pobudzić popytu, który prawdopodobnie będzie wygasał w drugiej połowie roku, a mniejszemu popytowi na rynku będzie towarzyszyć spadająca podaż wchodzących na rynek mieszkań — przewiduje Tomasz Mądry z PIE. Analityk wskazał, że w okresie od stycznia do października do użytku oddano w Polsce

162 tys. mieszkań tj. najmniej od 2018 r. oraz o 10 proc. mniej niż w tym samym okresie w 2023 r.

PIE podał, że w listopadzie w 6 największych miastach liczba mieszkań wystawionych na sprzedaż była niższa niż w październiku i kwietniu. Średnio w tej grupie miast na rynek wpływało ponad 6,4 tys. nowych ofert sprzedaży. Listopadowa podaż w grupie miast od 100 tys. do 500 tys. mieszkańców i w grupie do 100 tys. osób również była wyraźnie niższa niż w kwietniu br. — odpowiednio o 0,7 tys. i 1,1 tys. ofert tygodniowo.

W listopadzie liczba mieszkań na sprzedaż była natomiast o ok. 9 proc. wyższa niż w listopadzie 2023 r. Największe wzrosty — 16 procentowe — można było zaobserwować w największych miejscowościach. Z drugiej strony liczba ofert w miastach do 100 tys. mieszkańców zmalała o niecałe 17,5 proc.

Według przekazanych przez PIE informacji, liczba budów się zwiększyła. Od początku 2024 r. do października rozpoczęto budowę 204 tys. mieszkań.

— To drugi najwyższy wynik po 2021 r. kiedy w analogicznym okresie rozpoczęto budowę 238 tys. mieszkań. Względem analogicznego okresu poprzedniego roku wskaźnik rozpoczętych budów wzrósł o 29 proc. Wyraźnie też zwiększyła się liczba pozwoleń na budowę mieszkań. W pierwszych 10 miesiącach br. wydano ich więcej o 23 proc. niż w analogicznym okresie 2023 r.; 243 tys. w 2024 r. vs 198 tys. w 2023 r. — wskazał Mądry.

PAP (GKC/DRAG)

Jesteśmy coraz bardziej wypaleni

Co najmniej jeden z 14 symptomów wypalenia zawodowego dostrzega u siebie 78,3 proc. badanych Polaków. To wzrost o 13% w ciągu 3 lat. Najwięcej osób odczuwa zmęczenie i brak energii — 43,4 proc.

Według raportu UCE Research i platformy ePsycholodzy.pl „Polacy na granicy wypalenia zawodowego” jeszcze 3 lata temu 65,3 proc. respondentów zauważało u siebie jakiś objaw wypalenia zawodowego. „Obecnie aż 78,3 proc. aktywnych zawodowo Polaków wskazuje, że ma co najmniej jeden z 14 badanych symptomów wypalenia zawodowego, 15,6 proc. temu przeczy, a 6,1 proc. nie potrafi się określić w tej kwestii” — poinformowali autorzy raportu.

Wynika z tego, że nastąpił wzrost o 13 p.p. Najwięcej osób zgłasza długotrwałe oraz silne zmęczenie lub wyczerpanie i brak energii — 43,4 proc. Na drugim miejscu wskazywano brak satysfakcji z pracy i motywacji do działania — 25,2 proc., a na trzecim — zwiększenie dystansu do pracy — 20,8 proc. Dalej w zestawieniu plasuje się rozdrażnienie i niechęć do obowiązków zawodowych — 20,6 proc. Top 5 zamyka zmniejszenie wydajności — 20,1 proc.

— Nie dziwi mnie, że ten problem dotyczy blisko 80 proc. respondentów. Przyczyn należy szukać w kulturze stresu, ciągłych deadline'ach i nieustanej presji, by się wykazać — skomentował Michał Pajdak z platformy ePsycholodzy.pl. Eksperti ocenili, że to bardzo niepokojący wynik.

— Silne i długotrwałe objawy mogą prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i problemów w pracy. Kluczowe

jest to, aby rozpoznać je odpowiednio wcześniej i podjąć działania, zanim doprowadzą do wypalenia. W przypadku części osób nie obejdzie się bez konsultacji ze specjalistą — uważa psycholog Michał Murgrabia z platformy ePsycholodzy.pl.

Zdaniem autorów raportu znaczny wzrost odsetka osób z symptomami wypalenia zawodowego wskazuje na to, że nasiliło się poczucie niepewności i stresu wśród aktywnych zawodowo Polaków. — Ludzie coraz bardziej martwią się o swoją stabilność finansową i przyszłość — stwierdził Murgrabia. Z kolei zdaniem Michała Pajdaka problem będzie narastał.

W ocenie autorów raportu współczesny tryb życia, szczególnie w dobie zdalnej pracy, sprawia, że granice między życiem prywatnym i zawodowym mocno się zaciera. Wskazali oni, że stała dostępność online i konieczność reagowania na wiadomości po

godzinach pracy przyczyniają się do przemęczenia. Niedobory snu, brak ruchu, niewystarczająca liczba przerw czy relaksu mogą wyczerpywać zasoby psychiczne. „Wiele osób odczuwa chroniczne zmęczenie wynikające z próby nadążenia ze wszystkim” — zwraca się uwagę w badaniu. „Pracodawcy powinni brać większą odpowiedzialność za utrzymywanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym swoich pracowników”.

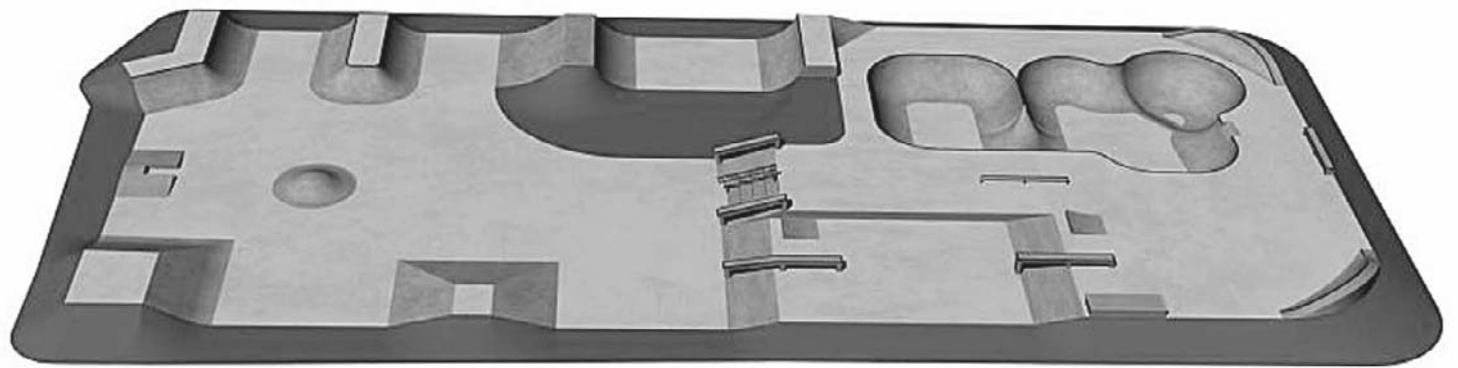
Spśród 14 wymienionych wankiecie symptomów najwięcej osób wskazało długotrwałe i silne poczucie zmęczenia lub wyczerpania i braku energii, które trwa mimo odpoczynku i nie jest związane z żadną chorobą.

— To pokazuje, że blisko połowa aktywnych zawodowo Polaków za dużo pracuje. Pracodawcy powinni to brać pod uwagę i stworzyć warunki, w których pracownicy mogą odpoczywać i dbać o swoje zdrowie — ocenił Michał Murgrabia. PAP (AB/MALK)

Zbudują skatepark za cztery miliony złotych

Miasto Ostróda pozyskało prawie 2 mln zł (dokładnie 1 921 694,40 PLN) od Ministerstwa Sportu i Turystyki na budowę skateparku wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Całość będzie kosztowała ponad 4 mln złotych.

Fot. arch. UM Ostróda

Wizualizacja skateparku i miejsce przy hali MOS, przy której ma powstać

Skatepark zostanie wybudowany przy ul. Marsz. Piłsudskiego, na placu obok Szkoły Podstawowej nr. 3 i hali Miejskiego Ośrodka Sportu.

W ramach planowanej inwestycji przewiduje się budowę skateparku monolitycznego (z betonu) o wymiarach 51,35m x 23,5m (z bowl betonowym, quarter, funbox, box, rurki, poręcze, piramida z płaską górą, spine, murki, minirampa, bank) oświetlenie skateparku (LED), monitoring, zestawu street workout, małej architektury (ławki, stojak na rowery, kosze na śmieci), ciągu pieszego.

Zarówno miejsce, w którym zaplanowano budowę skateparku, jak i rodzaj przeszkód zostały wcześniej uzgodnione z przyszłymi użytkownikami tego obiektu. Jest to inwestycja od wielu lat oczekiwana przez ostródzką młodzież.

— Wykonanie inwestycji planowane jest w roku 2025, szacowana wartość całego projektu to ponad 4 mln złotych — informuje Artur Munje, z referatu komunikacji UM Ostróda. — Burmistrz Ostródy Rafał Dąbrowski deklaruje, że „to będzie jeden z najlepszych skateparków w tej części Polski”.

Dyskusja o budowie skateparku w Ostródzie trwała od dłuższego czasu. W raporcie o mieście i roli mło-

dzieży w lobbowaniu na rzecz tej inwestycji przypominała Młodzieżowa Rada Miasta. Wokół idei skateparku zawiązała się nieformalna inicjatywa młodzieży, która w kolejnych wyborach lobbowała za jego powstaniem wśród kandydatów na burmistrza i radnych oraz wśród pozostałych mieszkańców m.in. organizując zbiórki podpisów. W styczniu 2020 roku miasto zorganizowało konsultacje społeczne

w tej sprawie i wraz z przyszłymi użytkownikami/czkami zaprojektowano jego przestrzeń. Do projektu budżetu miasta trafiła jednak propozycja, w której skatepark miał znajdować się w innym miejscu i w innej formie - jako element hali z lodowiskiem położonej przy jednej ze szkół. Projekt ten nie uzyskał poparcia radnych, nie otrzymał również zewnętrznego dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

— Zostały przeprowadzone konsultacje z dziećmi. Dzieciakom pokazano miejsce, że tak, tutaj wybudujemy wam skatepark, powiedzcie co chcecie. I te konsultacje niby były super. Ten skatepark miał być taki, wow, jakimiś głośnikami na bluetooth. No taki po prostu odlot. I z tego nic nie wynikło. Najpierw pandemia. Później chyba z Polskiego Ładu burmistrz chciał wybudować skatepark. Radni się nie zgodzili, ale ja rozumiem tutaj radnych, ponieważ ten skatepark miał być w całym innym miejscu i zadaszony, zimą miał robić ta lodowisko. Więc nijak to się miało do tego co zostało ustalone wcześniej (...). Wszystkie konsultacje społeczne, które zostały przeprowadzone, zostały tak naprawdę wrzucone do kosza, bo one nikt z młodych nie mówił o parku zamkniętym, o jakiejś tam hali. Kolejnej hali, bo my mamy dużo hal już w Ostródzie — podsumowali młodzi.

Teraz do pomysłu wróciły nowe władze Ostródy i - co najważniejsze - pozyskały na to środki z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Jest szansa na to, że młodzi ludzie będą mieli skatepark już w przyszłym roku. **BCL**

Bierzemy kredyty, by podnieść standard życia

Ponad jedna trzecia Polaków ma zobowiązania finansowe; powodem ich zaciągnięcia jest najczęściej chęć podniesienia standardu życia, rzadziej brak środków do życia. Tak wynika z badania panelu Ariadna. Większość zadłużonych ma raty, które pochłaniają do 20 proc. ich dochodów.

Autorzy badania wskazali, że większość Polaków (63 proc.) nie posiada żadnej pożyczki czy kredytu. W tej grupie jest nieco więcej kobiet (65 proc.) niż mężczyzn (60 proc.) oraz osób najmłodszych (75 proc. w grupie 18-24 lata) i najstarszych (74 proc. wśród osób powyżej 55 lat). Natomiast ponad jedna

trzecia (37 proc.) ma jakieś zobowiązania finansowe. Poinformowano, że zazwyczaj są to osoby w średnim wieku i z dziećmi. „Co piąta osoba w wieku 35-44 lat jest obciążona kredytem hipotecznym (21 proc. vs. 11 proc. w populacji), a 18 proc. kredytem konsumenckim” – zaznaczono.

Według panelu Ariadna ponad połowa zadłużonych Polaków (64 proc.) deklaruje, że raty pochłaniają mniej niż 20 proc. ich dochodów. Większość z nich (76 proc.) to osoby starsze, powyżej 55 roku życia. „Niestety jest też grupa osób (16 proc. zadłużonych), które na spłatę swoich zobowiązań finansowych muszą miesięcznie przeznaczać ponad 1/3 swoich dochodów” – stwierdzono. Wśród nich jest nieco więcej kobiet niż mężczyzn (odpowiednio 19 i 14 proc.), osób

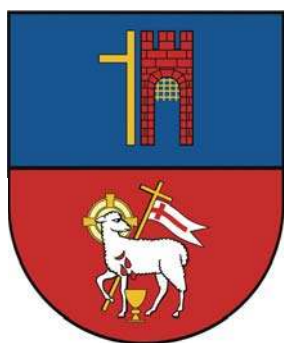
w wieku 25-44 lat (23 proc.) i mieszkańców wsi (21 proc.).

Najwięcej zobowiązań finansowych to krótkoterminowe zobowiązania, do spłaty w ciągu najbliższego roku. Wśród nich przeważają pożyczki na cele konsumpcyjne oraz pożyczki pozabankowe. W grupie zadłużonych z takim rodzajem zobowiązań najwięcej jest osób poniżej 35 roku życia, przy czym długi z terminem spłaty poniżej roku dominują u najmłodszych (18-24 lata).

Z badania wynika, że długoterminowe zobowiązania (minimum 20 lat) ma 9 proc. zadłużonych Polaków i zazwyczaj są to kredyty hipoteczne. „Wśród tych osób przeważają osoby w wieku 35-44 lat (17 proc.), ale również osoby z wyższym wykształceniem (13 proc.)” – stwierdzono.

Autorzy ocenili, że spłacanie zadłużeń jest dla Polaków coraz trudniejsze; tak uważa prawie połowa (47 proc.) badanych. Zauważono, że większość zadłużonych (70 proc.) decyduje o kredycie lub pożyczce motywując chęcią podniesienia swojego standardu życia, a reszta (30 proc.) brakiem środków na życie. W tej mniejszej grupie najwięcej jest najmłodszych osób (48 proc. w grupie 18-24 lata).

Zwrócono też uwagę na to, iż większość (76 proc.) zadłużonych nie ma problemu ze spłatą zadłużenia w terminie. „Najmniej problemu ze spłatą zobowiązań finansowych mają osoby z wyższym wykształceniem oraz zatrudnione na etacie” – wskazano. Ponad połowa (57 proc.) uważa, że decyzja o podjęciu kredytu była dobra, a nieco mniej (43 proc.) jej żałuje. **PAP**

SKORZYSTAJ Z NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Potrzebujesz pomocy prawnika, doradcy, mediatora? Masz kłopoty mieszkaniowe, grozi ci eksmisja? Masz problemy pracownicze, z egzekucją alimentów, odziedziczyłeś długi, nie wiesz, do jakiego urzędu pójść po pomoc? Potrzebujesz pomocy w rozłożeniu długu na raty albo w napisaniu pisma do sądu czy urzędu? Skorzystaj z nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego lub mediacji. Darmową pomoc uzyskasz w podanych punktach w powiecie olsztyńskim. Kto może z niej skorzystać? Przysługuje ona osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Sprawdź szczegółowe informacje na naszej stronie internetowej bip.powiat-olsztynski.pl, w zakładce Nieodpłatna pomoc prawna. Tam znajduje się również lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnych dla mieszkańców powiatu olsztyńskiego.

Zgłoszenia dokonuje się telefonicznie pod numerem 500 028 046 od poniedziałku do piątku w godz. 7-15.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA I MEDIACJA

GMINA DOBRE MIASTO

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W DOBRYM MIEŚCIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Olsztyńska 3, pokój nr 3 (I piętro)

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez radców prawnych (poniedziałek, wtorek) oraz adwokatów (środa, czwartek, piątek).

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00 dyżur ze specjalizacją mediacyjną	godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

GMINA BARCZEWO

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W BARCZEWIE

Urząd Miejski w Barczewie, plac Ratuszowy 1, pokój nr 24

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez organizację pozarządową Fundacja „Inicjatywa Kobiety Aktywnej”

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

GMINA BISKUPIEC

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W BISKUPCU

SORBOMA Dom Pracy Twórczej, ul. Wawelska 2, pokój nr 1

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez adwokatów (poniedziałek, wtorek) oraz radców prawnych (środa, czwartek, piątek)

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00 dyżur ze specjalizacją mediacyjną	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJA

GMINA OLSZTYNEK

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W OLSZTYNKU

Urząd Miejski w Olsztynku, ul. Ratusz 1, pokój nr 7a

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie jest świadczone przez organizację pozarządową Instytut Praw Obywatelskich

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 8.30-12.30	godz. 12.30-16.30	godz. 12.30-16.30	godz. 12.30-16.30	godz. 8.30-12.30

GMINA STAWIGUDA

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W STAWIGUDZIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie
ul. Olsztyńska 3, pokój nr 1

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie jest świadczone przez organizację pozarządową stowarzyszenie Patria Nostra

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 13.00-17.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00

PROGI BYŁY ZA WYSOKIE

PIŁKA RĘCZNA\\\\ W drugim meczu drugiej fazy mistrzostw Europy Polki pokazały, że są to dla nich za wysokie progi. W pojedynku z Węgierkami były tak nieporadne, że momentami aż się „chciało wyjść z kina”.

• **Polska - Węgry 21:31 (9:17)**

Mecz zaczął się od błyskawicznej dwuminutowej kary dla jednej z Węgerek i rzutu karnego dla Polek. Mogło być wspaniale, jednak Kobylińska z 7 metrów nawet nie trafiła w bramkę, a kolejne minuty były... jeszcze gorsze. Gdyby zrobić jakiś spis wszystkich błędów, które w piłce ręcznej można popełnić, to w ciągu pierwszych dziesięciu minut chyba nie było takiego, którego Polki nie miałyby na sumieniu. O zmarnowanym karnym już była mowa, ale potem były jeszcze straty piłki po niecelnych podaniach, rzuty prosto w bramkarke, faule w ataku, kroki i przekroczenie linii. Całe szczęście w obronie było zdecydowanie lepiej, dzięki czemu po dziesięciu minutach Polki przegrywały jedynie 2:5.

Niestety, z czasem gra wataku się nie poprawiała,

a momentami - w co trudno uwierzyć - było nawet gorzej, w efekcie przewaga Węgerek systematycznie rosła, bo w Polki przypominały sobie o błędach, których wcześniej jeszcze nie zdołały popełnić. Tak naprawdę jedynym jaśniejszym moment pierwszej połowy zawdzięczamy Wdowiak, która najpierw obroniła rzut karny, po czym w kolejnej akcji odbiła piłkę, rzuconą z 6 metrów! Kilka minut później była górą w kolejnym karnym, ale że jej koleżanki w polu grały w ataku bez pomysłu, by nie powiedzieć „bez sensu”, więc te udane interwencje nie mogły odwrócić losów meczu. Dodajmy, kolejnego beznadziejnego meczu Polek, które tym samym udowodniły, że ich awans do drugiej rundy był wielkim, ale zarazem niezasłużonym sukcesem.

Tym samym Polki definitywnie straciły szansę na awans do półfinałów.

SPRINTEM

SIATKÓWK\\\\ W najciekawszym meczu 15. kolejki PlusLigi Warta Zawiercie przegrała z Jastrzębskim Węglem. Pojedynek Indykpolu AZS z Treflem zakończył się po oddaniu gazety do druku:

• **Wyniki:** Cuprum Stilon Gorzów - Bogdanka LUK Lublin 0:3 (21:25, 21:25, 24:26), Ślepsk Małow Suwałki - PGE Projekt Warszawa 2:3 (25:21, 21:25, 17:25, 25:21, 16:18), ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - GKS Katowice 3:1 (25:20, 20:25, 25:22, 25:17), PSG Stal Nysa - Barkom Każany Lwów 3:1 (25:22, 19:25, 25:20, 25:18), Aluron CMC Warta Zawiercie - Jastrzębski Węgiel 0:3 (22:25, 25:27, 22:25); **poniedziałek:** Nowak-Mosty MKS Będzin - Asseco Resovia Rzeszów (20.30); po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze Skra Bełchatów - Steam Hemarpol Norwid Częstochowa i Indykpol AZS Olsztyn - Trefl Gdańsk.

SKOKI NARCIARSKIE\\\\ Paweł Wąsek zajął jedenaste miejsce w sobotnim konkursie Pucharu Świata w Wiśle Malince. Zwyciężył Austriak Daniel Tschofenig, który prowadził już po pierwszej serii. Aleksander Zniszczot

zajął 16., Dawid Kubacki 25., a Jakub Wolny 26. miejsce. Po pierwszej serii odpadli Kamil Stoch, Maciej Kot i Piotr Żyła. W niedzielę triumfował Niemiec Pius Paschke, który tym samym umocnił się na prowadzeniu w klasyfikacji generalnej. Najlepszy z Polaków - Paweł Wąsek - był 11. Aleksander Zniszczot zajął 12., Jakub Wolny był 18., Dawid Kubacki - 19., Kamil Stoch - 25., a Piotr Żyła - 26. miejsce. Do drugiej serii nie awansował Maciej Kot, który został sklasyfikowany na 43. pozycji.

SPORTY MOTOROWE\\\\ Mikołaj Marczyk z pilotem Szymonem Gospodarczykiem (Skoda Fabia RS Rally2) wygrali w Warszawie 62. Rajd Barbórka, imprezę, która tradycyjnie kończy w kraju sezon. Była to ich trzecia wygrana z rzędu! Drugie miejsce ze stratą 11,86 s zajął Łukasz Borowski (Skoda Fabia RS Rally2). Na trzeciej pozycji uplasował rajdowy mistrz Polski w sezonie 2024 Jarosław Szeja (Skoda Fabia Rally2 Evo) - stratą 12,61 s. Podobnie jak rok temu Marczyk wygrał pięć z siedmiu odcinków specjalnych.

• **Polska - Czarnogóra 28:30 (14:14)**

Po 40 minutach był remis 18:18, bo Polki zmarnowały aż trzy rzuty karne. Ale że nie były to ich jedyne niewykorzystane sytuacje, więc po ostatnim gwizdku ze zwycięstwa cieszyły się rywalki.

We wtorek Polki zagrają z Rumunią (g. 15:30).

• **Inne wyniki, grupa I:** Szwecja - Rumunia 23:25 (8:12), Francja - Czarnogóra 31:23 (15:11); po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze Węgry - Rumunia i Szwecja - Francja; **grupa II:** Dania - Niemcy 30:22 (15:13),

Norwegia - Holandia 31:21 (15:9), Słowenia - Szwajcaria 34:25 (17:16); **poniedziałek:** Szwajcaria - Holandia (15.30), Norwegia - Niemcy (18), Dania - Słowenia (20.30). **DRYH**

GRUPA I			
1. Węgry	6	89:66	
2. Francja	6	96:70	
3. Czarnogóra*	4	100:110	
4. Szwecja	2	81:82	
5. Rumunia	2	75:80	
6. Polska*	0	96:129	
* mecz więcej			

GRUPA II			
1. Norwegia	6	91:71	
2. Dania	4	89:79	
3. Holandia	4	76:75	
4. Słowenia	2	82:84	
5. Niemcy	2	80:86	
6. Szwajcaria	0	82:105	

sprzedam

LOKAL użytkowy 41m2, z wykupionym gruntem, 320.000 zł, 669-336-031

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL
503-103-703

dam pracę

SZUKAM elektryka, +47 939-47-406

ELBLĄG okolice – zatrudnię pracownika do prac gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 501-561-327.

inne

MASZYNY rolnicze i ciągnik od 60-120KM, 516-384-650

Z głębokim żalem zawiadamiamy że 6 grudnia 2024 r. odeszła od nas w wieku 91 lat nasza kochana Mama Babcia i Prababcia

ś. † p. **Danuta Pomorska**

Uroczystość pogrzebowa rozpocznie się 10 grudnia 2024 r. o godzinie 11.15 w kaplicy przy ul. Poprzecznej, skąd o godzinie 11.45 nastąpi wyprowadzenie na mszę świętą żałobną do kościoła św. Józefa przy ulicy Jagiellońskiej, a następnie na cmentarz komunalny przy ul. Poprzecznej.

Hades -G

Serdeczne podziękowania
Krewnym, Przyjaciołom,
Koleżankom i Kolegom, Znajomym,
Sąsiadom oraz Wszystkim,
którzy wzięli udział
w uroczystości pogrzebowej

Józefa Sawickiego

składa żona z rodziną

178424opb1-a-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

103923opb1-e-M

USŁUGI POGRZEBOWE

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-a-M

Koleżance

Barbarze Błaziak

wyrazy szczerego współczucia i słowa otuchy z powodu śmierci

Brata

składają koledzy i koleżanki z ochrony firmy Solid

176124opb1-a-M

Marioli Butkiewicz
oraz Rodzinie

wyrazy współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają koleżanki z Oddziału Dziennego Terapii Onkologicznej SK MSWiA w Olsztynie

178024opb1-a-M

Panu

Wojciechowi Olszewikowi

składamy serdeczne wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci

Mamy

Jesteśmy z Tobą w tych trudnych chwilach.

Dyrekcja, rada pedagogiczna i pracownicy ZSO nr 5 Mistrzostwa Sportowego im. M.G. Bublewicza w Olsztynie

178240pb1-a-M

...śmierć tak punktualna, że zawsze nie to porę...

Ks. Jan Twardowski

Pani **Jolancie Langowskiej**

Koordynatorowi Medycznemu Hospicjum Palium, z powodu śmierci

Mamy

wyrazy głębokiego współczucia oraz wsparcia i otuchy w tych najtrudniejszych chwilach składają koleżanki i koledzy z Olsztyńskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego Palium

178524opb1-a-M

TENISOWA WYPRAWA DO PARYŻA, CZYLI FRANCJA ELEGANCJA

CZŁONKOWIE STOWARZYSZENIA MAZURSKI KLUB TENISOWY ZNANI SĄ Z TEGO, ŻE JEŹDŹĄ PO CAŁYM ŚWIECIE SZLAKIEM NAJWAŻNIEJSZYCH TURNIEJÓW TENISOWYCH. A WOLNE OD KIBICOWANIA CHWILE POŚWIĘCAJĄ NA ZWIEDZANIE. TYM RAZEM ODWIEDZILI PARYŻ, MIASTO MIŁOŚCI.

Harmonogram wycieczki jak zawsze był bardzo napięty i wyczerpujący. Codziennie spędzaliśmy około 13 godzin na zwiedzaniu miasta, co wiązało się z dużym wysiłkiem fizycznym.

Zwiedzanie zaczęliśmy od Fontanny Czterech Stron Świata (Fontaine des Quatre-Parties-du-Monde) przy wejściu do Ogrodów Luksemburskich - fontanna przedstawia glob wsparty na czterech kontynentach (Afryka, Ameryka, Azja i Europa). Potem dotarliśmy do kościoła św. Sulpicjusza, jest to druga co do wielkości świątynia we Francji, która powstała w XIII wieku i jest ciekawym przykładem nawarstwiania się stylów architektonicznych.

Kolejne etapy naszej wycieczki to założony w XIII wieku Uniwersytet Sorbony, fontanna Świętego Michała, która w letnie upały służy czasami za... basen kąpielowy.

Idąc wzdłuż Sekwany dotarliśmy do Mostu Zakochanych, którego oficjalna nazwa brzmi Pont des Arts (Most Sztuki), ale upodobał go sobie zakochani, wieszając na nim miliony klódek - w roku 2014 z tego powodu część mostu się urwała. W efekcie władze Paryża nakazały umieszczenie na nim tablic z napisem „Make love not love locks”.

Wreszcie dotarliśmy do Luwru, gdzie naszym oczom ukazała się pięknie oświetlona piramida zbudowana w 1989 roku. Pod nią znajduje się główne wejście do muzeum, z którego prowadzą trzy podziemne ścieżki do poszczególnych skrzydeł pałacu.

Spacerując dalej, mineliśmy kościół św. Eustachego, którego budowę ukończono w 1640 roku. Należał do najbardziej prestiżowych świątyń w mieście - to tu zostali ochrzczeni m.in. Ludwik XIV, Richelieu i Moliere.

Na sam koniec dnia została nam Katedra Notre-Dame (Nasza Pani), której budowa trwała ponad 180 lat (1163-1345). Kościół zwiedzało 14 milionów osób rocznie, jednak 15 kwietnia 2019 roku wybuchł pożar, który spowodował ogromne zniszczenia, m.in. doszło do zawalenia się dachu oraz

części sklepień, a także iglicy katedry (w sobotę odbyła się uroczystość otwarcia odbudowanej Katedry, a w niedzielę była pierwsza msza - red.).

Drugi dzień poświęciliśmy na zwiedzanie najlepszych atrakcji, czyli Luwru i wieży Eiffla. Zaczęliśmy jednak od kościoła de la Madeleine, w którym w 1849 roku odbyła się msza żałobna po śmierci Fryderyka Chopina, a zimą roku 1856 roku z tej świątyni wyruszył kondukt pogrzebowy ze zwłokami Adama Mickiewicza.

NA ZWIEDZANIE LUWRU PRZEZNACZYLIŚMY OKOŁO CZTERECH GODZIN, SKUPIAJĄC SIĘ OCZYWIŚCIE JEDYNI NA GŁÓWNYCH DZIEŁACH W MUZEUM, CZYLI OBRAZACH MONA LISA, KORONACJA NAPOLEONA, WOLNOŚĆ WIODĄCA LUD NA BARYKADY I GODY W KANIE GALILEJSKIEJ ORAZ RZEŹBACH WENUS Z MIŁO I NIKE Z SAMOTRAKI.

Poza tym zobaczyliśmy także bogato zdobione apartamenty Napoleona II. Luwr jest ogromny, zwiedzających jest mnóstwo, dlatego trzeba poświęcić

kilka dni, by zapoznać się z większością dzieł w nim zgromadzonych.

Po drodze do wieży Eiffla mineliśmy Łuk Triumfalny na Placu Karuzeli, ogrody Tuileries i Place de la Concorde (Plac Zgody), na którym w czasach rewolucji francuskiej stała... gilotyna. Ścięto tam ponad 1300 osób, w tym króla Ludwika XVI i królową Marię Antoninę.

Wieża Eiffla składa się z czterech podstaw i znajdują się na niej trzy tarasy widokowe - na 57, 115 i 280 metrach. Na sam szczyt można się dostać wyłącznie windą, a na dwa pozostałe poziomy można wejść i zejść po schodach. Obecnie wie-

ża wraz z iglicą ma 330 m wysokości. Widoki z góry oczywiście rewelacyjne...

Kolejnym etapem naszej wycieczki była dzielnica La Defense - główne centrum biznesu we Francji. Szybki posiłek, po którym dotarliśmy na Plac de Gaulle, gdzie stoi znany wszystkim 50-metrowej wysokości Łuk Triumfalny zbudowany na polecenie Napoleona.

Trzeciego dnia wyruszyliśmy na Pere-Lachaise, najbardziej znany paryski cmentarz. Pochowano tam m.in. ponad 60 Polaków, w tym Fryderyka Chopina. Poza tym odnaleźliśmy groby wokalisty zespołu The Doors Jima Morrisona oraz Moliere i Balzaca.

Fot. archiwum domowe

Pamiątkowe zdjęcie przed Stade de France (Stadion Francji)

Z CMENTARZA PRZENIEŚLIŚMY SIĘ DO HALI ACCOR ARENA (HALA BERCY), GDZIE TRWAŁY PIERWSZE MECZE TURNIEJU TENISOWEGO RANGI ATP MASTERS 1000. NIESTETY, BYLIŚMY NIECO SPÓŹNIENI, W EFEKCIE NIE UDAŁO NAM SIĘ DOSTAĆ NA KORT NR 2, GDZIE SWÓJ PIERWSZY MECZ ROZGRYWAŁ HUBERT HURKACZ.

Jest to jeden z tzw. bocznych kortów, na których panuje zasada „kto pierwszy, ten lepszy”. A że tenis jest bardzo popularny we Francji, więc z powodu 30-minu-

towego spóźnienia musieliśmy obejść się smakiem.

W tej sytuacji musieliśmy skupić się na korcie centralnym, gdzie miejsca są numerowane i nie ma takiego problemu jak na kortach bocznych.

Obejrzeliśmy tam pojedynek między młodym Francuzem Arthurem Filsem i doświadczonym Chorwatem Marinem Cilicem. Francuz wygrał 2:0 w setach, po czym na korcie pojawili się Amerykanin Frances Tiafoe i kolejny młody Francuz Giovanni Mpetshi Perricard. No i ponownie kibice gospodarzy mieli powody do radości, bowiem Perricard zwyciężył 2:1.

W ostatnim pojedynku sesji dziennej na korcie centralnym Belg Zizou Bergs zmierzył się z kolejnym francuskim weteranem Richardem Gasquet. Francuz przegrał 3:6 4:6 i był to ostatni jego występ na zawodowych kortach w tym prestiżowym turnieju.

Po atrakcjach tenisowych pojechaliśmy metrem do Kaplicy Matki Bożej od Cudownego Medalika. To sanktuarium maryjne zbudowane na mocy dekretu cesarskiego króla Ludwika XVIII z początku XIX wieku. Jest to miejsce masowych pielgrzymek z całego

Członkowie Stowarzyszenia Mazurski Klub Tenisowy przed halą Accor Arena

świata, które w 1980 roku odwiedził m.in. papież Jan Paweł II. Na koniec dnia zdecydowaliśmy się jeszcze na wjazd na taras widokowy wieży Montparnasse (210 metrów nad ziemią). Panorama Paryża nocą z dachu budynku robi niesamowite wrażenia, szczególnie błyszcząca na jaskrawo wieża Eiffla to niezapomniany widok.

Następny dzień zapowiadał się równie interesujący - rano dotarliśmy do Bazyliki św. Dionizego, która od VI do XIX wieku pełniła funkcję głównej nekropolii królów francuskich. To tu złożono m.in. szczątki króla Polski Henryk Walezy oraz Marii Leszczyńskiej, która była żoną Ludwika XV i królową Francji.

Kolejnym punktem programu był francuski stadion narodowy - Stade de France (81 338 miejsc siedzących). Była tu olimpijska arena lekkoatletyczna, na której odbyła się też ceremonia zamknięcia igrzysk olimpijskich 2024.

Następnym przystankiem na trasie była historyczna i artystyczna dzielnica Montmartre. Zwiedzanie zaczęliśmy od słynnego lokalu Moulin Rouge, który funkcjonuje od 1889 roku! Ceny wejściówek zaczynają się od ponad 100 euro, my byliśmy tam jednak za dnia, więc słynny budynek obejrzelśmy jedynie z zewnątrz.

Potem trafiliśmy na cmentarz Montmartre, gdzie na 20 hektarach jest około 20 000 grobów, m.in. Juliusza Słowackiego, Emila Zoli, Hektora Berlioza i Alexandra Dumasa.

Podążając krętymi uliczkami tej pięknej dzielnicy, zobaczyliśmy Le Passe-Muraille - posąg mężczyzny dosłownie przechodzącego przez mur, popiersie piosenkarki Dalidy (Buste de Dalida), uroczę knajpki La Maison Rose i Le Consulat, w których gościli Pablo Picasso, Alexander Dumas, Vincent Van Gogh, Claude Monet i Edith Piaf.

Powolnym krokiem dotarliśmy do Place du Tertre, który stanowi serce oraz centrum Montmartre. W XX wieku w jego okolicach mieszkało wielu obecnie znanych, ale wtedy także biednych malarzy,

w tym m.in. Pablo Picasso. W końcu po jakiś 200 metrach wspinaczki ujrzeliśmy Bazylikę Sacre-Coeur. Bazylika Najświętszego Serca Jezusowego to najbardziej znana i odwiedzana przez turystów wizytówka Montmartre. Do budowy zastosowano na elewacjach trawertyn (nazywany również białym granitem), stąd potoczna nazwa - biała bazylika. Świątynia jest najwyżej położonym punktem Paryża, a ze wzgórza, na którym się znajduje, można podziwiać panoramę całego miasta oraz okolic w promieniu do 40 kilometrów.

Schodząc ze wzgórza, dotarliśmy pod tzw. ścianę miłości - Wall of love. Poziomy mural ma granatowe tło i napis „Kocham Cię” w najróżniejszych językach świata (wersja polska jest bardzo dobrze wyeksponowana, gdyż widnieje w samym centrum muralu). Na niemal 40 metrach kwadratowych jest ponad 300 wyznań miłości w ponad 200 językach i dialektach.

Na sam koniec zwiedzania dzielnicy został nam Place Pigalle, który w Polsce znany jest głównie z filmu „Stawka większa niż życie”, gdzie pada zdanie „Najlepsze kasztany są na placu Pigalle”. Z Montmartre udaliśmy się metrem prosto do Panteonu - jest to miejsce spoczynku wielu sławnych Francuzów i Francuzek oraz m.in. Marii Skłodowskiej-Curie. W środku budynku można zobaczyć także fascynujący eksperyment zwanym wahadłem Foucaulta, który został przeprowadzony przez francuskiego

astronoma i fizyka, Léona Foucaulta. Eksperyment ten przyciąga tłumy zwiedzających, którzy mogą obserwować, jak wahadło powoli zmienia swoją trajektorię, świadcząc o ruchu obrotowym naszej planety.

Następnie metrem udaliśmy się na most Mirabeau, po czym idąc wzdłuż Sekwany dotarliśmy do Statuy Wolności. Jest to kopia nowojorskiej Statuy Wolności i znajduje się na Wyspie Łabędziej. Na koniec dnia postanowiliśmy kupić trochę wina, by wypić je wspólnie na Polach Marsowych wieży Eiffla.

Kolejny dzień był dniem tenisowym, więc po śniadaniu ruszyliśmy do hali Bercy. Nas najbardziej interesował występ Jana Zielińskiego w deblu - jego partnerem był Hugo Nys. Gdy obaj pojawili się na korcie, przywitaliśmy ich gromkimi brawami. Po drugiej stronie kortu stanęli Urugwajczyk Ariel Behar i Amerykanin Robert Galloway.

Pojedynek od pierwszych piłek był bardzo wyrównany, w efekcie ostatecznym wynikiem musiał zdecydować super tiebreak rozgrywany do 10 punktów. Niestety, rywale szybko objęli prowadzenie 7:3, którego już nie oddali, ostatecznie wygrywając 10:5. Wielka szkoda, bo mecz był do wygrania...

Potem przeszliśmy na kort centralny, gdzie w 1/8 finału faworyzowany Grek Stefanos Tsitsipas zmierzył się z utalentowanym Argentyńczykiem Francisco Cerundolą.

Pierwszy set 7:6 dla Cerundolo, ale w dwóch następnych górą był Grek (6:4, 6:2).

Po krótkiej przerwie w następnym meczu lokalny „muszkieter” Arthur Fils zagrał z Niemcem Alexandrem Zwierewem. Paryska publiczność mocno dopingowała swego rodaka, hala była wypełniona prawie po brzegi, lecz pierwszego seta 6:4 wygrywa Niemiec. W drugim secie Fils niczym feniks z popiołów odradza się i wygrywa 6:3. Kibice francuscy szaleją, cieszą się i śpiewają, ale do końcowego zwycięstwa jeszcze była daleka droga. No i na koniec trybuny już takie radosne nie były, ponieważ Zwierew po ponad dwóch godzinach wygrał do trzech.

Kibice ze Szczytna na trybunach kortu centralnego w Paryżu. Na pierwszym planie Sebastian Samojluk

Był to nasz ostatni dzień i mecz na tym prestiżowym turnieju, który ostatecznie wygrał oglądany przez nas Niemiec, w finale ogrywając 6:2, 6:2 Francuza Ugo Humberta, natomiast w deblu najlepsi okazali się Wesley Koolhof i Nikola Pietrangeli.

A my na koniec dnia udaliśmy się jeszcze do galerii sztuki nowoczesnej Centre Georges Pompidou. Ze względu na swój wygląd jest to jedno z najbardziej charakterystycznych dzieł architektury XX wieku.

Niestety, było już zbyt późno na zwiedzanie muzeum, dlatego ograniczyliśmy się jedynie do obejrzenia wyjątkowej fasady budynku, poza tym wjechaliśmy ruchomymi schodami poprzez przeszklone i przezroczyste tunele umieszczone na zewnątrz obiektu, które prowadziły na taras widokowy, z którego można podziwiać panoramę Paryża.

Następnego dnia wczesnym rankiem ruszyliśmy na zwiedzanie zamku Vincennes, średniowiecznej siedziby królów. Dalej na trasie zwiedzania był plac Bastylli, gdzie jego w centralnej części znajduje się Kolumna Lipcowa, którą wykonano z przetopionych armat Napoleona Bonaparte. Wzniesiono ją na pamiątkę ofiar rewolucji lipcowej

roku 1830. Plac Bastylli jest ważnym miejscem dla mieszkańców Paryża, odbywa się tu wiele manifestacji zarówno politycznych jak i społecznych. Dalej udaliśmy się na Place des Vosges (Plac Wogezów), który jest też nazywany często Placem Królewskim (Place Royale) - to tu mieszkał m.in. kardynał Richelieu.

Kilkaset metrów dalej znajduje się kościół Saint Paul Saint-Louis (kościół św. Pawła i św. Ludwika). Został zbudowany na polecenie Ludwika XIII w latach 1627-41, a kamień węgielny położył kardynał Richelieu.

Po drugiej stronie Sekwany zawitaliśmy do placu Arènes de Lutèce - jest to galijsko-rzymski amfiteatr, pozostałość po czasach, gdy stolica nazywała się Lutetia. Uważa się, że amfiteatr pochodzi z I wieku naszej ery, a w przeszłości był wykorzystywany jako scena dla przedstawień teatralnych, podczas gdy arena była m.in. miejscem walk gladiatorów.

Następnie udaliśmy się do galerii Lafayette Haussmann. Jest to okazała i jeden z najbardziej znanych na świecie domów towarowych - jego cechą charakterystyczną jest wykonana ze szkła i stali secesyjna kopuła. My jednak skupiliśmy się na wjechanie na szóste piętro, gdzie na dachu galerii

znajduje się taras z przepiękną panoramą Paryża. Tuż obok galerii mieści się Opera Garnier, okazały XIX-wieczny gmach opery z widownią dla 2200 osób.

Następną atrakcją dnia był godzinny rejs statkiem po Sekwanie. Wypłynęliśmy spod wieży Eiffla około 20 minut przed zachodem słońca. To było bardzo ekscytujące przeżycie, bo z zupełnie innej perspektywy mogliśmy zobaczyć centrum Paryża i jego najważniejsze zabytki, które wcześniej odwiedziliśmy.

Na sam koniec dotarliśmy do ostatniej zaplanowanej atrakcji, czyli Pałacu Inwalidów (Les Invalides). To okazały kompleks budynków powstałych na polecenie króla Ludwika XIV. Został zbudowany jako miejsce opieki i odpoczynku dla weteranów. Aktualnie pełni przede wszystkim funkcje muzealne. W Muzeum Armii można podziwiać m.in. zbroje, broń, figurki żołnierzy, zabytkowe makiety fortów, miast i całych obszarów, a także obrazy, instrumenty imundury wojskowe. Osobne pomieszczenia zajmują ekspozycje związane z I i II wojną światową. Zgromadzone eksponaty są naprawdę ciekawe i zapewniam, że w tym muzeum każdy znajdzie coś dla siebie. Najwięcej turystów przyciąga jednak zbudowany na początku XVIII w. Kościół Inwalidów z pozłacaną kopułą. To właśnie w jego wnętrzu znajduje się imponujących rozmiarów grób Napoleona Bonaparte. Szczątki Cesarza Francuzów zostały tu przeniesione w 1840 z wyspy świętej Heleny, na której zmarł. Napoleon spoczywał w sześciu trumnach tworzących ogromny sarkofag, który stoi na postumencie wykonanym z ciemnozielonego granitu.

Podsumowując nasz wjazd, musimy przyznać, że stolica Francji to przepiękne miasto z bogatą historią, kulturą i wspaniałymi zabytkami. W przyszłym roku nasze podróże zaczniemy prawdopodobnie w marcu (Neapol i okolice), natomiast na przełomie lipca i sierpnia naszym celem będzie Kanada (Toronto, Montreal i Ottawa). **MARIUSZ RADZISZEWSKI**

NA JEZIORAKA NIE MA MOCNYCH!

PIŁKA RĘCZNA W inauguracyjnym meczu 11. kolejki I ligi Warmia Energa wysoko wygrała w Bydgoszczy, poza tym prowadzący w tabeli Jeziorak jeszcze wyżej zwyciężył w Kwidzynie, a w Olsztynie w derbach województwa Jedynka pokonała Szczypiorniaka.

• **Abramczyk AZS UKW**
Bydgoszcz - Warmia Energa
Olsztyn 21:39 (10:20)

Bramki dla Warmii: Gregorski 11, Cemka 8, Reichel 5, Ostrówka 5, Zamojski 4, Sa-fiejko 2, Skiba 2, Lewandowski 1, Sikorski 1

Olsztynianie prowadzili od pierwszej do ostatniej minuty. Po kwadransie i rzucie Gregorskiego Warmia wygrywała 10:3, a dziesięciobramkową przewagę goście osiągnęli cztery minuty przed przerwą po trafieniu Zamojskiego (18:8).

A w drugiej połowie był ciąg dalszy tego bardzo nierównego pojedynku.

Za najlepszego zawodnika meczu uznano bramkarza Warmii Piotra Rynkiewicza, natomiast najskuteczniejszym graczem okazał się Franciszek Gregorski (11 bramek).

- To był bardzo udany mecz - ocenił Mateusz Antolak, trener Warmii. - Na pochwałę na pewno zasługuje postawa bramkarzy. Cieszymy się i czekamy na kolejne spotkanie.

• **USAR Kwidzyn - Aqua-Instal Jeziorak Iława 21:41 (11:18)**

Bramki dla Jezioraka: Maliński 6, J. Dembowski 5,

Fot. facebook/Jeziorak

Szczypiorniści Jezioraka idą od zwycięstwa do zwycięstwa. Może dojdą nawet do Ligi Centralnej?

Semik 3, Klinger 2, Krieger 1, Svanberg 1, Konkel 3, Karol Cichocki 10, Sonnenfeld 10

Emocje były do 10. minuty (4:4), bo od tego momentu już do końca meczu warunki gry dyktowali rywale, którzy do tej pory stracili tylko jeden punkt (w Moragu wygrali dopiero po serii rzutów karnych).

• **Szczypiorniak Olsztyn - Jedynka Kodo Morąg 23:31 (8:17)**

Bramki dla Szczypiorniaka: Kamiński 2, Ośko 5, Bartczak 1, Ziejewski 1, Stachyra 1, Domagalski 4, Frydrychowicz 2, Dębek 4, Szmidt 1, Wicinek 1, Kowalczyk 1

Bramki dla Jedynki: Latarski 2, Idzikowski 3, Kozłowski 8, Golks 3, Sowiński 1, Adamczyk 2, Jurewicz 2, Rogala 5, Jasowicz 1, Dzieniszewski 4

Po 10 minutach było 6:1 dla gości, co prawda osiem minut później i rzucie Ośki Szczypiorniak tracił tylko dwie bramki do Jedynki (7:9), ale w końcówce pierwszej połowy zespół z Morąga sześć razy z rzędu trafił do siatki, ostatecznie wybijając gospodarzom zgłowy marzenia o korzystnym wyniku.

• **Inne wyniki:** Sambor La-tocha Agropom Tczew - Port Service Wybrzeże I Gdańsk 23:26 (13:11); Tytani Wejhe-

rowo - SMS ZPRP Kwidzyn 24:35 (12:20)), mecz Bodega Grudziądz - Sparta Oborniki zakończył się po oddaniu gazety do druku.

DRYH, EM

I LIGA

1. Jeziorak	32	390:304
2. Warmia	27	391:329
3. Grudziądz*	27	320:270
4. SMS ZPRP K.	26	388:343
5. Sparta*	20	355:314
6. Jedynka	20	359:332
7. SMS ZPRP II P.	16	335:318
8. Wybrzeże I	14	348:361
9. Tytani**	14	344:378
10. Gryfino*	13	347:352
11. Sambor	7	278:341
12. USAR	6	271:367
13. AZS UKW	3	307:351
14. Szczypiorniak	3	277:350

* mecz mniej ** mecz więcej

64. PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Partner strategiczny

citi citi handlowy

GŁOSUJĘ NA:

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....
6.....
7.....
8.....
9.....
10.....

Pełna lista kandydatów dostępna na <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>. Kupon należy dostarczyć do 10 lutego 2025 r. na adres: **Galindia Sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem „Plebiscyt”.**

Imię i nazwisko

Adres

Tel. Email:

Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję regulamin plebiscytu, który jest dostępny w siedzibie spółki i na stronie internetowej <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>. Administratorem danych osobowych podanych na kuponie jest Galindia Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie przy ul. Trackiej 5. Podane dane będą przetwarzane wyłącznie w celu przeprowadzenia plebiscytu. Uczestnikom przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, lecz niezbędne do przeprowadzenia plebiscytu.

Data i podpis

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych realizowanych przez Galindia Sp. z o.o.

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na otrzymywanie od Galindia Sp. z o.o. informacji handlowych drogą elektroniczną na podany adres poczty e-mail i numer telefonu.

Wyrażenie powyższych zgód jest dobrowolne.

Data

Podpis

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

BA
SPORTU
I BIZNESU
2025

PARTNER STRATEGICZNY

ORGANIZATOR

citi citi handlowy

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

PATRONI MEDIALNI

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

GO
TV

BIZNES
WARMII I MAZUR

MWM
MARKI
WARMII I MAZUR

wawa.info
PORTAL DLA WARSZAWY I MAZOWSZA

64.
PLEBISCYT
NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

7	4			6		1	9	2
						4		7
	6		7				5	
			9		8			
		8						
		9	4	5				
3	5	7	6	9	4	2		1
	8	2	5		7	6		
	9	6		8		3		

683

9			7	8			5	
7	5				4		6	
		3	5	9	6			8
	7					8		6
			8		9	1		
							4	
5	1		4		8	9		3
4			6		7	5		2

684

	4					3		7
	5			7	9			
		3	2				6	
3	9	7				2		
5								9
			1					8
		9		3	7			5
	3	2			1			
				8	2	6	7	3

685

Znajdź 10 różnic

[illegible]

POZIOMO: 1) stolica Omanu; 7) stolica Macedonii Północnej; 9) niedojrzałe motyle; 10) Hermaszewski, były polski kosmonauta; 12) stolica Syrii; 15) A dla elektryka; 20) fiołek afrykański inaczej; 22) adwokat dla skazańca; 24) Flank, Miss Polonia 1994; 25) nie jeden zezna w sądzie; 28) europejska to chamsa, ryba; 32) duży łyk wody lub soku; 35) jest nią zalewa octowa; 37) najwyższy szczyt Gór Kastylijskich; 39) dawna waluta Belgii; 40) szczegół, drobiazg; 41) ciasto pieczone na rożnie. **PIONOWO:** 2) mała poszarpana reszka koszuli; 3) przeciwieństwo przodu; 4) błonica sałatowa inaczej; 5) kładka, schodki na statek; 6) jabełcznik, napój alkoholowy; 7) karta abonenta w smartfonie; 8) stolica Wielkopolski; 10) czwarta planeta od Słońca; 11) stolica Korei Południowej; 13) tatarak inaczej; 14) ze szprychami w rowerze; 16) Nelson, były Prezydent Republiki Południowej Afryki; 17) mieszka w igloo; 18) papierosy potocznie; 19) wzniosła mowa z kieliszkiem; 21) "... do radości", Hymn Unii Europejskiej; 23) ... Spice, marka kosmetyków; 25) rodzinne miasto Romana Giertycha; 26) gaz musztardowy; 27) pierwiastek Db; 29) płaszczka nabijana inaczej; 30) proces niszczenia skał; 31) rzymski bóg miłości, Kupidyn; 32) Hf dla chemika; 33) gazowa planeta Układu Słonecznego; 34) waluta Bangladeszu; 36) Kobo, pisarz japoński; 38) krem z owoców.

[illegible]

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "S". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Wyrazy z kolorowych bloków czytane rzędami od góry utworzą rozwiązanie krzyżówki.

James, agent z książek Iana Fleminga; arche inaczej; przemowa z szampanem; krople wody na trawie; napisał "Folwark zwierzęcy"; siedziba jednostki policji; "... w operze"; powieść Gastona Leroux; fałda na spódnicy; Santor, polska piosenkarka; inaczej szpadryna, broń; owocowe napoje; pochyły blat biurka; bąbelkowa na paczkę lub list; i mucha, i pszczoła; dwuczuby wśród ptaków; Noriaki, japoński skoczek narciarski; mieszkaniec danego kraju; Kłapouchy, przyjaciel Kubusia Puchatka; kuchenny opiekacz do grzanek; pierwiastek Au; Lindgren, autorka "Pippi Pończoszanki"; inaczej wzornik, matryca; amerykańskie gospodarstwo rolne; niejedno w barszczu wigilijnym; maszyna do ubijania śniegu narciarzom; dawny władca na tronie; wydzielone miejsce na cmentarzu; z nadgarstkiem i palcami; biblijna kraina szczęścia; i Wisła, i Odra; dawny plac na turnieje rycerskie; sale wykładowe na uczelni; malowane szminka; tradycyjny islandzki jogurt; komik cyrkowy; penten w urzędzie; dawny napój z gotowanych owoców; polska waluta potocznie; mógowe lub papirusu; trunek z chmielu; państwo z Bagdadem; duża grupa wilków.

	9	1		5		6	8	
			6	8	7			5
8				1	3		2	
4					2			
		2			8	7	6	
	8	6	4			1		
3		4	8			2	5	
1	5	8				3	4	
	2	9			5		7	1

4			8		1			
		6	3	4		8		
9	8	1	2				3	
7	4		1		2		5	8
		2		9			4	3
3		8	7		4	2		1
1		3	4			5		
8	6				5			4
5				8				

WYKREŚLANKA: znajdź 25 "kuchennych" wyrazów. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: czajnik, kubek, szafki, kosz, okap, miarka, sito, szklanki, talerz, garnek, tasak, widelec, waga, tarka, zlew, mikser, słoik, robot, miska, chlebak, stół, toster, gałki, deska, waza.

Ś	M	W	O	Ś	K	I	T	A	T
F	I	F	I	Ó	W	O	A	K	A
O	A	E	Ś	D	S	A	R	M	S
S	R	T	R	T	E	I	G	E	A
Ł	K	A	E	O	M	L	T	A	K
B	A	R	C	G	B	I	E	O	U
B	A	K	H	O	M	O	S	C	S
I	T	A	L	E	R	Z	T	K	Z
G	C	Z	E	Ś	K	A	Ó	Ł	A
O	A	Z	B	L	E	W	Ł	G	F
S	Z	B	A	M	W	Ó	A	U	K
Ł	O	N	K	J	I	R	D	Z	I
O	K	Ś	O	I	N	K	E	I	A
I	A	Z	L	E	W	I	S	K	O
K	P	A	K	U	B	E	K	E	D
K	E	B	A	B	Ó	P	A	I	R

6 - 12 grudnia 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek s.p. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Gizmiel ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf s.p.j.

Poniedziałek

20:30

TVP 1

Piękna Zośka
Teatr Teatralny, 2024

Druga część spektaklu, który opowiada o głośnym morderstwie, do którego doszło niemal 100 lat temu na jednej z podkrakowskich wsi. Zginęła wówczas młoda chłopka, Zofia - muza krakowskich artystów, zamordowana przez zazdrosnego męża. To niejednoznaczna, wstrząsająca historia oddalania się małżonków od siebie, braku zrozumienia i wspólnych celów, co stopniowo prowadzi do spirali przemocy, której nikt nie może zatrzymać. To jeden z najlepszych spektakli Teatru Wybrzeże ostatnich sezonów.

Piątek

20:10

POLSAT

Cruella -
Sensacyjny, USA, Wielka Brytania, Kanada, 2021

Akcja filmu rozgrywa się w Londynie w latach 70. XX wieku, na tle punkowej rewolucji, iskupa się na postaci młodej oszustki Estelli. Bystra i kreatywna dziewczyna chce zdobyć sławę dzięki swoim projektom. Zaprzysiężna się z parą młodych złodziei, którzy doceniają jej przestępcze skłonności. Razem budują sobie nowe życie na ulicach Londynu. Pewnego dnia modowy talent Estelli zwraca uwagę baronowej von Hellman - legendy mody, która jest niszczycielsko szykowna i złowieszco stylowa.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 14:40

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Courage mojej matki
Teatr Teatralny, 2002

„Ta historia może się wydawać nieprawdopodobna, a jednak prawdą jest, że moja matkę ocalał Niemiec, podobnie jak prawdą jest, że mój ojciec zginął w Oświęcimiu”. Czy taka zapowiedź, otwierająca przedstawienie Magdaleny Łazarkiewicz, ma przygotować widza do odbioru spektaklu niekonwencjonalnego, być może kontrowersyjnego? Rozwój fabuły pokazuje, że tak. W sztuce Taboriego najbardziej szokuje rozdział między fabułą niebezpiecznie balansującą na granicy historycznego i psychologicznego absurdu, a sugestią autora, że przedstawione wydarzenia mają swój rodowód w rzeczywistości.

Sobota

20:00

TVP KULTURA

0 północy w Paryżu
Komedia dramat, USA, Hiszpa, Francja, 2011

Fabula filmu, z akcją osadzoną w Paryżu, koncentruje się na historii świeżo zaręczonych par, która postanawia spędzić wakacje w romantycznej stolicy nad Sekwaną. On - Gil Pender - odnosi sukcesy jako hollywoodzki scenarzysta, choć sam czuje się niespełniony zawodowo. Ona pochodzi z bardzo bogatej rodziny i to właśnie pieniądze mają dla niej największe znaczenie w życiu. W podróży do Francji towarzyszą im rodzice dziewczyny. Gil od pewnego czasu próbuje swych sił jako pisarz i stara się skończyć swoją pierwszą powieść...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 13:40

Środa

20:00

TVN 7

Droga powrotna
Obyczajowy, USA, Kanada, 2020

Jack Cunningham (Ben Affleck) był w liceum gwiazdą koszykówki, rysowała się przed nim obiecująca przyszłość, kiedy niespodziewanie porzucił sport. Po latach, zmaga się z alkoholizmem, który okupił rozpadem małżeństwa i nadzieją na lepsze życie. Propozycja objęcia funkcji trenera koszykówki w jego dawniej szkole jest pretekstem do stawienia czoła rozterkom duszy. Czy to wystarczy, żeby zabił się głębiej rany z przeszłości? Czy Jack wreszcie przejdzie wewnętrzną przemianę?

OGÓLNOPOLSKI

PORTAL

INFORMACYJNY

TWOJE ŹRÓDŁO

NIEZALEŻNYCH

INFORMACJI

PIĄTEK • 6 grudnia

TVP 1

05:55 Info Poranek

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn

08:00 Akcja 38 - serial kostiumowy, 2016

08:45 Ranczo - serial obyczaj., Polska, 2015

09:40 Komisarz Alex - serial krym.

10:40 Ojciec Mateusz - serial

11:55 Jakrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

12:10 Agrobiznes

12:25 Agropogoda - magazyn

12:35 Magazyn Rolniczy

12:50 Natura w Jedynce - Loara - dzika kraina - dok., Niemcy, 2022

14:00 Wichrowe wzgórza - serial obyczaj., Turcja, 2024

14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:35 Gra słów. Krzyżówka

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial

05:25 M jak miłość - serial, 2023

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się

06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024

07:30 Pytanie na śniadanie

11:15 Operacja zdrowie

11:50 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Młodość i nadzieja - serial obyczaj., Turcja, 2022

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny

15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszpa., 2022

16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - program poranny

11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:20 Detektywi - program kryminalny

15:20 Doradca smaku - program kulinarny

15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

17:40 Detektywi - program kryminalny

18:40 Sport; Pogoda

TVN 7

19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interw.

20:00 Zielona miła - obyczaj., USA, 1999. W 1935 roku w więzieniu oczekiwał na wykonanie wyroku John Coffey, potężny Murzyn o uosobieniu dziecka i nadzwyczajnych zdolnościach uzdrowiciela. Skazano go za podwójne morderstwo dwóch dziewczyn, zbrodnię, której nie popełnił...

23:55 Nieuchwytny - sens., USA, 1996

02:00 Kuba Wojewódzki - talk-show

03:05 Czas na Show. Drag Me Out - reality show

04:10 Szpital - program obyczaj.

05:10 Nauka jazdy - reality show

TVP Kultura

06:00 Afisz kulturalny ekstra

06:10 Muzyczne poranki

07:00 Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Cugowski

07:35 Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016

08:10 Kraków - reportaż

08:40 Wydarzenie aktualne

09:05 Noce i dnie - serial, 1977

10:10 Jezioro Bodeńskie - dram., Polska, 1985

11:45 Zaczarowany Kot. Konstanty Ildefons Gałczyński - dok., Polska

12:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.

13:35 Prawdziwie magiczny sklep - film TVP, 1969

14:10 Katarzyna - 1967

14:50 Przegląd Stasia - film TVP, 1970

15:45 Warzywa i owoce - film krótkometrażowy, 2021

16:25 Gwiazdy estrady - Irena Santor - program artyst.

18:25 Poczet świrów polskich

TVP Puls

06:00 Nash Bridges - Podczas śledztwa w sprawie narkotyków, Joe zostaje wystawiony na działanie groźnych chemikaliów, które mogą wywołać śmierć w ciągu kilku dni.

08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul udają się na nieoficjalną misję do malowniczego Budapesztu, aby pomóc swojej byłej koleżance, Jenny Dorn

10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.

11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy

12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.

13:50 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

14:50 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

TVN 7

05:00 Szkoła - Licealistka Zosia Szymczyk odkrywa w pierś guza. Nastolatka jest przerażona, odmawia dalszych badań i terapii...

06:50 Szpital - Monika Lisicka przywozi do szpitala swoją 6-letnią córkę Zosię. Dziewczynka od dwóch tygodni źle się czuje.

07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

10:50 Unboxing - Wielkie Otwarce - prog. rozrywk.

11:25 W-11 Wydział Śledczy - We własnym mieszkaniu ginie młody mężczyzna. Jego siostra mówi, że niedawno rozstał się z narzeczoną i to ona jest pierwszą podejrzaną.

12:50 Detektywi - Detektywów prosi o pomoc kobieta, której 17-letni syn nie wrócił na noc do domu i nie ma z nim żadnego kontaktu.

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.

09:00 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.

15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

16:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.

18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

19:00 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny

20:00 Włatcy Móch: One

20:30 Gwiazdy Kabaretu

22:30 Carandiru - sens., Brazylia, 2004

01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show

02:35 Interwencja - magazyn reportażowy

02:55 Śmierć na 1000 sposobów

03:25 Lubię disco!

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Orędzie na trudne czasy

11:25 Głos Polski

11:35 Natura et Homo

12:00 Aniol Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Głos serca

13:05 Muzeum Powstania Warszawskiego

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Natura Obiektywem

16:40 Prosto o gosp.

17:00 Z Małej Cerkwy do...

17:30 Geopolityka

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Aniol Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśliciel

21:00 Inf. dnia

21:40 Polski Punkt Widzenia

22:00 Oddych Boga

22:50 Przegląd Tyg. „Niedziela”

13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy

16:55 Zagadki losu 3

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Razem czy osobno? - kom., USA, 2014

21:55 Meg - film katastroficzy, USA, Chiny, 2018

00:20 The Traitors. UK

01:40 Krwawa układanka - program kryminalny

02:40 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą

03:45 Druga strona medalu - talk-show

04:20 Druga strona medalu 2 - talk-show

eprasa.pl b1eb4fa5e2

SOBOTA • 7 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:20 Bolero , hit wszech czasów - dok., Franc., 2019	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024
06:20 Balans bielei - magazyn	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
07:40 Rok w ogrodzie	12:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	12:40 Zalewski na dobry wieczór - widowisko muzyczne
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	14:00 Familiada - teleturniej
08:50 Wniebowzięci - reportaż	14:35 Koło fortuny - teleturniej
09:10 Ranczo - serial obycz., Polska, 2016	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
10:10 Komisarz Alex - serial krym.	16:20 Na dobre i na złe - serial
11:10 Opieć Mateusz - serial	17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki
12:10 Gwiazdy w południe - Prawdziwe miństwo - western, USA, 1969	
14:25 Okrasza łamie przepisy - magazyn kulinarny	
15:00 Słoki Narciarskie - Puchar Świata, Wisła - konkurs indywidualny	
17:00 Teleexpress	
	
17:20 Pogoda	18:00 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny
17:35 Niepewność - serial, 2024	18:15 Va Banque - teleturniej
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
19:30 Program inform. 19.30	19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy
20:05 Sport	20:00 25 lat, Na dobre i na złe - serial
20:10 Pogoda	21:25 Krucjata - Znak blizniat - serial kryminalny, Polska, 2024
20:20 Hit na sobotę - Skok stulecia - fab., USA, 2018	22:25 Cwaniaki z Hollywood - kom., USA, 2020
22:45 32. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych EnergaCamerimage	00:20 Podwójna tożsamość - serial, Franc., 2020
23:10 80 milionów - sens., Polska, 2011	01:25 Miłość po francusku - kom. romant., Franc., 2013
01:05 Parę może poczeć - komedia obyczajowa, Jap., USA, 2016	03:10 Gwiazdkowa randka mojego taty - obycz., Wlk. Bryt., 2020
02:50 Wyjście awaryjne - kom., Polska, 1982	
04:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	

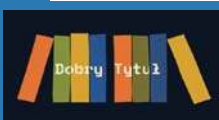
TVN	POLSAT
06:00 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:15 New Looney Tunes III - animacja	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny - rozrywkowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno - rozrywkowy	12:00 Ewa gotuje - Na pierwsze danie będzie znakomity, nieco orientalny krem z... pocziwego kalafiora. Na drugie - zapiekane w foremkach do babeczek gniazda ziemniaczane z mieloną wołowiną. A na deser...
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	12:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
11:30 Na Wspólnej Om nibus - serial obycz., Polska	16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
13:25 Patent na święta - magazyn	17:30 Awantura o kasę - teleturniej
14:00 Trolle - przyg., USA, Indie, 2016	18:50 Wydarzenia - program informacyjny
15:50 Wakacje Jasia Fasoli - kom., Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, 2007	19:15 Sport; Pogoda
17:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno - rozrywkowy	19:30 Matteo Bocelli i przyjaciele. Święta śpiewnionych marzeń - koncert
18:40 Sport; Pogoda	
19:00 Fakty - program informacyjny	
19:30 Czego pragną dziewczyny - kom., USA, 2003	
	
21:50 Życie od kuchni - kom., USA, Australia, 2007. Szefowa kuchni Kate prawie co wieczór kładzie się spać przed północą, by o świcie pokonać konkurentów na targu rybnym i upolować najwiesze produkty na kolejny dzień. Perfekcjonizm Kate zostaje wystawiony na próbę, gdy...	19:55 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
00:00 Zmierzch - horror, USA, 2008	22:00 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - sens., USA, Jap., 2019. Dwajne Johnson i Jason Statham wcielają się w role niedobrych stróżów prawa - Amerykanina Hobbsa i Brytyjczyka Shawa, którzy na czas najnowszej misji muszą zapominieć, że są arcymrogi.
02:35 MasterChef - program kulinarno - rozrywkowy	01:00 Terrorysta - sens., Wlk. Bryt., 2011. Pojedynk pomiędzy agentem Ewenem oraz terrystą Ashem...
04:10 Uwaga! - program interwencyjny	03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:30 Nauka jazdy - reality show	04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Prawdziwie magiczny sklep - film TVP, 1969	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:40 Katarynka - obycz., Polska, 1967	Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki.
07:15 Przygoda Stasia - film TVP, 1970	07:00 Kobra - oddział specjalny - Aby ochronić swojego przyjaciela - właściciela włoskiej restauracji, Semir pomaga w ucieczce bardzo niebezpiecznemu gangsterowi...
08:05 Legendy Rocka - Narodziny Metalu - Piosenkarze i autorzy piosenek - dok., Wlk. Bryt.	10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Matuszynscy to małżeństwo jakich wiele - oboje pracują i wychowują dorosłą już, 20-letnią córkę, która poszła w ślady ojca i chce zostać nauczycielką. Mimo iż sprawiają wrażenie szczęśliwej rodziny, na większości zdjęć Katarzyna Matuszyńska jest smutna...
09:20 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn	
10:00 Serialowa nostalgia - Droga - serial obycz., Polska, 1973	
11:05 Actus Humanus Nativitas - Farinelli - koncert, 2018	
12:05 Rico. Historia Richarda Demarco - dok., Wlk. Bryt., 2022	
13:45 Dokument tygodnia - Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu - dokument, Franc., 2020	
	
14:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	20:00 22 kule - akcja, Franc., 2010. „22 kule” to zaskakująca historia emerytowanego gangstera, który przysięgł zemstę na swoich oprawcach. W roli głównej - Jean Reno! Spora dawka emocji paradowana...
15:35 Artur i Minimki - anim., Franc., USA, 2006	22:15 Red 2 - akcja, USA, 2013
17:30 Wydarzenie aktualne	00:30 Ostatnia misja - akcja, Polska, 1999. Płatny mordera - Andrzeja Kostynowicz - pracuje dla francuskiego kontrwywiadu. Gdy dowiaduje się, że jest ciężko chory, postanawia wrócić do Polski...
18:00 Retro kino - Trzej muszkieterowie - fab., USA, Wlk. Bryt., 1973	02:55 Menu na miarę - program kulinarny
20:00 Bilet do kina - O północy w Paryżu - komediodramat, USA, Hiszp., Franc., 2011	05:00 Dyżur - serial medyczny
21:45 Spirit of Łódź Music Festival - Richard Bona - koncert, 2021	
22:50 Wieczór kinomana - W upalną noc - film kryminalny, USA, 1967	
00:50 Hala odlotów - talk-show	
01:50 Nawet jeśli upadam - dokument, Wlk. Bryt., 2017	
02:50 Chaos - obycz., Polska, 2005	

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Maturzysta Adam Rybiński złącza się nad swoją byłą dziewczyną. Nie dociera do niego, że Agnieszka nie chce już z nim być.	06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 09:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 11:30 Dancing with the Stars . Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 13:30 Ewa gotuje - program rozpocznie się od postnej zupy grzybowej z suszonymi śliwkami... 14:00 Gwiazdy Kabaretu 15:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Gala Guttmanny , 2024 22:15 Nieuchwytny cel 2 - akcja, USA, 2016 00:25 Gwiazdy Kabaretu 01:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - program muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje
06:10 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	
07:10 New Looney Tunes I - animacja	
08:05 Street Dance II - obycz., Wlk. Bryt., 2012	
09:55 Kobieta na krańcu świata - W malowniczej Austrii Martina spotka niezwykłą gimnastyczkę. Mimo dramatycznej sytuacji osobistej, Jennifer Bricker-Bauer stara się optyimizować i hipnotyzuje zjawiskowymi występami.	
10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy	
11:25 Mówię Wam - talk-show	
12:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	
	
13:15 Lego Masters - program rozrywkowy	08:15 Westerplatte Młodych 09:00 Siostry Magdaleny od Pokuty 10:00 Inf. dnia 10:10 XXXIII Rocznicą powstania Radia 12:00 XXXIII Rocznicą powstania Radia 13:00 XXXIII Rocznicą powstania Radia 15:00 XXXIII Rocznicą powstania Radia 18:40 Radio 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski 23:00 Odpowiedzializa Kościół 23:30 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa
14:15 Anatomia pękna - program rozrywkowy	
15:15 Jack Frost - film rodzinny, USA, 1998	
17:25 Pada Shrek - kom., USA, 2007	
18:00 Razem czy osobno? - kom., USA, 2014	
20:00 Ostatnia władza wiatru - przyg., USA, 2010	
22:20 Rafa - film thriller, Australia, 2010	
00:00 Drużyna potężnych - sens., USA, 2010	
02:10 Krwawa układanka - program kryminalny	
03:15 Druga strona medalu 2 - talk-show	
03:50 Druga strona medalu 3 - talk-show	

NIEDZIELA • 8 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
07:00 Transmisja Mszy Świętej	11:55 25 lat, Na dobre i na złe - serial
08:00 Tydzień	13:15 Na sygnale - serial fabularny
08:45 Rejs - kom., Polska, 1970	14:00 Familiada - teleturniej
10:00 Notre-Dame. Feniks z popiołów - uroczystości z Paryża, 2024	14:35 Koło fortuny - teleturniej
12:45 BBC w Jedyne - Serengeti II - serial dok., Wlk. Bryt., 2021	15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
13:50 Rolnik szuka żony - reality show	16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
14:55 Słoki Narciarskie - Puchar Świata, Wisła - konkurs indywidualny	17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno - detektywistyczny
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show	
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	
	
19:30 Program inform. 19.30	17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
20:05 Sport; Pogoda	18:35 Poczet świrów polskich - program publicystyczny
20:20 Gra z Cieniem - serial	19:15 Rodzinka.pl - serial kom.
21:20 Zakochana Jedyńka - Miłość bez końca - fab., USA, 2020	20:00 Czarny motyl - thriller, USA, 2017
22:55 32. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych EnergaCamerimage	21:45 No... wiadomo - magazyn
23:25 80 milionów - sens., Polska, 2011	22:25 Jestem Bogiem - SF, USA, 2011. Eddie, intelektualny próżniak uzależniony od kokainy, zaczyna pracę jako copywriter w małym wydawnictwie. Przypadkowo wchodzi w posiadanie MTD-48, narkotyku wywołującego...
01:55 80 milionów - sens., Polska, 2011. Film przedstawia głośną akcję o pozycjonistach, którzy 3 grudnia 1981 roku, dzień przed wprowadzeniem w kraju stanu wojennego, podjęli banku, ze związkowego konta tytułowe 80 milionów	00:25 Instykt - serial krym., Polska, 2011
03:50 Jaka to melodia?	01:20 Cwaniaki z Hollywood - kom., USA, 2020
	03:20 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News
05:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny - rozrywkowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno - rozrywkowy	11:50 Jak wytresować smoka: Świeta w domu - anim., USA, 2019
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	12:25 Jak wytresować smoka 3 - anim., USA, Jap., 2019. Tim Johnson Czkawka i Szczerbatek ponownie się spotykają, aby przypominieć swoim domom o nierozerwalnej więzi między wikingami a smokami.
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy	14:40 Cruella - sens., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2021
12:10 Kosmiczny mecz - film rodzinny, USA, 1996	17:30 Awantura o kasę - teleturniej
13:55 Lemony Snicket: Seria niefortunnych zdarzeń - kom., USA, Niemcy, 2004	18:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:20 Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia - przyg., USA, Hong Kong, Chiny, Kan., 2016	19:15 Sport; Pogoda
18:40 Sport	19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
18:50 Pogoda	
19:00 Fakty - program informacyjny	
19:30 Lego Masters - program rozrywkowy	
	
20:40 Saga Zmierzch: Księżyc w nowiu - horror, USA, 2009	20:00 Śmierć na Nilu - sens., USA, Wlk. Bryt., 2022
23:25 Inni ludzie - obycz., Polska, Franc., 2021. Historia ludzi uwikłanych w miłosny trójkąt w czasach rozpadu więzi, dożywnotnych kredytów, diet pudełkowych, taniego wina i nieustającego szumu mediów społecznościowych.	22:40 Tęskniowie - serial obycz.
01:30 Tożsamość strachu - sens., USA, 2021	23:10 Miłość na nowo - kom., USA, 2023. Komedia romantyczna o znalezieniu miłości tam, gdzie można się jej najmniej spodziewać...
03:55 Rzeczy, których nie nauczyłam się od ojca - serial, Polska	01:25 Jojo Rabbit - obycz., N. Zel., Czechy, USA, 2019. Gdy nie mieści chłopiec Jojo znajduje młodą Żydówkę, którą ukrywa na strychu samotnie wychowująca go matka. Jego świat staje na głowie.
04:25 Uwaga! - program interwencyjny	03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:45 Nauka jazdy - reality show	04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Złote przeboje Marka Grechuty - 1990	05:30 Nash Bridges - Grupa zbitych więźniarek szuka obligacji na okaziciela o wartości 5 milionów dolarów.
07:05 Rozmowy w niewygodne - Katarynka Nosowska	06:30 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul są świadkami morderstwa młodego policjanta. Mężczyzna został śmiertelnie dźgnięty nożem.
08:00 Liturgia prawosławna	08:30 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
09:05 Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu - dok., Franc., 2020	09:25 Ranczo - serial komediowy
10:15 Od ucha do ucha - Wigilia w lesie - film anim.	14:40 Terminal - komedia romantyczna, USA, 2004. Victor Navorski (Tom Hanks), turysta ze Wschodniej Europy, dociera na lotnisko JFK w Nowym Jorku. Podczas jego nieobecności w ojczyźnie, doszło do zamachu stanu.
10:50 Rawhide - Incydent w Red River Station - western, USA, 1959	17:35 Planeta Singli 2 - kom., 2018
11:55 James Tissot, portrecista neoklasycyzmu - dok., Franc., 2020	
13:00 Poczet świrów polskich - program publicystyczny	
13:40 Bilet do kina - O północy w Paryżu - komediodramat, USA, Hiszp., Franc., 2011	
15:25 Serialowa nostalgia - Droga - serial obycz., Polska, 1973	
	
16:35 Dobry tytuł - mag. literacki	20:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013. Cztery jeźdźcy to grupa zdolnych iluzjonistów. Podczas swoich spektakli napadają na skarbie najwieszych bogaczy, a zyski dzielą między zebraną publiczność.
17:15 Niedziela z... Ireną Santor - koncert na 707 ulic - Jej portret - program rozrywkowy	22:15 Pani i pan Smith - akcja, USA, 2005. John i Jane Smith są z pozoru zwyczajnym małżeństwem. Okazuje się jednak, że... są płatnymi zabójcami.
20:00 Tulipanowa gorączka - fab., Wlk. Bryt., USA, 2017	00:45 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 - akcja, USA, Kan., Franc., 2014
21:50 Nietykany Harvey Weinstein - dok., Wlk. Bryt., 2019	03:20 Dyżur - serial medyczny
23:40 Noc krótkich filmów - To nie zwykłe ciasto! - film krótkometr.	04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
00:40 Kino nocne - Diego - dok., Wlk. Bryt., 2019	05:00 Dzielnica strachu - serial
03:05 Niedziela z... Ireną Santor	
04:00 Spirit of Łódź Music Festival - Richard Bona - koncert, 2021	
05:00 Reżyserzy - Mike Nichols - dok., Wlk. Bryt., 2018	

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - Konrad Wojcieszko z gimnazjalnej 2b, dla zabawy zakłada w Internecie konto o nazwie „pogromca dziewczyn” i prześladowa koleżanki z klasy.	06:00 STOP Drogówka - serial policyjny 07:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 08:00 Samochody , które podbiły świat 08:55 Jezus i jego życie 09:55 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe 11:55 Królewskie święta - film, USA, 2018 13:50 Bibliotekarz III : Przeklęty kielich Judasza - film, USA, 2008 15:50 Twoja Twarz Brzmi 17:00 Madagwiazdka - kom., USA, 2009 17:55 Kochany urwis II - kom., USA, 1991 18:00 Anatomia pękna - program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda 19:30 Detektyw - 43-latkę prosi detektywów o odnalezienie męża. Kobieta jest przerażona, bo dostała filmik z nieznanego numeru, na którym ktoś katuje zaginionego i oskarża go, że jest pedofilem.
06:10 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	
07:10 New Looney Tunes II - animacja	
08:05 Street Dance II - obycz., Wlk. Bryt., 2012	
09:55 Kobieta na krańcu świata - W malowniczej Austrii Martina spotka niezwykłą gimnastyczkę. Mimo dramatycznej sytuacji osobistej, Jennifer Bricker-Bauer stara się optyimizować i hipnotyzuje zjawiskowymi występami.	
10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy	
11:25 Mówię Wam - talk-show	
12:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	
	
13:15 Czego pragną dziewczyny - kom., USA, 2003	09:30 Msza św. w Uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP
17:15 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983. W drodze na wakacje rodziła postanawia odwiedzić kuzyna Clarka - Eddiego na jego farmie. Griswoldowie opuszczają farmę z dodatkowym pasażerem - ciotką Edną...	11:00 Przebieg Tyg. „Niedziela”
19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy	11:05 Stan wojenny w Polsce
20:00 Eagle Eye - sens., USA, Niemcy, 2008	11:40 Adwentowe Rekolacje pro-life 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:50 Mateczniki Polskości
22:40 Wydział posągów - sens., USA, 1997	13:00 Koncert zyczeń 13:35 Navigate 14:00 Oddech Boga 15:00 Więści - to też Polska 16:00 Akt oddania w Uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 XXXIII Rocznicą powstania RM
01:20 Jak się pozbyć cellulitu - kom., Polska, 2011	20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy
03:40 Druga strona medalu - talk-show	

PONIEDZIAŁEK • 9 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 AkcjaJowa 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz., 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedyne - Serengeti II - serial dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Dobre historie - Wychowanie w Wysockim - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:00 Na dobre i na złe - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 AkcjaJowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - Piękna Zośka - spektakl teatralny, 2024 22:00 Postsriptum - Piękna Zośka - dyskusja 22:25 Irena Santor. Magiczny jeden krok - dok., Polska, 2024 23:35 Balans bieli - magazyn 00:20 Kowboju do dzieła - kom., USA, 1965 02:10 Rejs - kom., Polska, 1970 03:25 Film	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. obycz., 2024 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Krew z krwi - serial, 2012 23:25 Nowy świat - dram., Polska, 2015 01:05 O mnie się nie martw - serial kom., 2020 02:05 Jestem Bogiem - SF, USA, 2011

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Detektywi - program kryminalny 15:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty - program informacyjny
19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Królowe zbrodni - sens., USA, Kan., 2019 23:35 Nieuchwytny - sens., USA, 1996 01:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:20 Szpital - program obycz. 03:20 Uwaga! - program interwencyjny 03:40 Nauka jazdy - reality show 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny 11:30 Gliniarze - Na nielegalnym wysypisku w lesie zostają odkryte zwłoki chłopaka. Szybko okazuje się, że miał on już na koncie wyrok za handel narkotykami. 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokulentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - prog. inf. 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 MEGA HIT - Pacific Rim: Rebellion - sens., USA, Chiny, Jap., 2018. Globalny konflikt między pozaziemskimi potworami masowej zagłady a sterowanymi przez człowieka supermaszynami zbudowanymi, by je unicestwić, nadciągą i zagrożą cywilizacji ludzi. 22:30 Bank - sens., USA, 2009 01:10 Niebezpieczny człowiek - film, USA, 2009 03:15 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:00 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Dorota Kolak - magazyn 07:20 Dziką Muzyką - Wszystkie Mazurki Świata - magazyn 07:50 Piękno wykute w stali - dokument, Polska, 2015 08:25 Od ucha do ucha - Wigilia w lesie - film anim. 09:00 Rawhide - Incydent w Red River Station - western, USA, 1959 10:05 Gwiazdy estrady - Irena Santor - program artystyczny, 1979 11:05 Rozrywka Retro - Na festiwalowej scenie - Irena Santor - widowisko rozrywkowe 12:10 Projektując przyszłość - dok., Hiszp., 2022 13:15 Dokument.pl - Krag Kantora - dok., Polska, 2015
14:25 Informacje kulturalne 14:50 Trzej muszkieterowie - fab., USA, Wlk. Bryt., 1973 16:50 Noce i dnie - serial, 1977 17:55 Hala odłotów - talk-show 18:50 Edvard Munch - dok., Wlk. Bryt., 2021 19:50 Felieton 20:00 Pokot - dram., Franc., Niemcy, Czechy, Słowacja, Polska, Szwecja, 2017 22:20 Dance of Fire Quartet - koncert, 2022 23:20 Tulipanowa gorączka - fab., Wlk. Bryt., USA, 2017 01:20 Dora Maar - między światłem a cieniem - dok., Franc., 2020 02:25 Bez litości - sens., 2002 04:35 Projektując przyszłość - dok., Hiszp., 2022 05:40 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Grupa zbitych więźniarek szuka obligacji na okaziciela o wartości 5 milionów dolarów. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 13:50 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje zaatakowany przez trzy tajemnicze samochody na autostradzie. Policjant zostaje porwany... 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Pan „Wypadek” - akcja, Wlk. Bryt., 2018. Mike Fallon jest płatnym zabójcą. Gdy jego ukochana zostaje zamordowana, Mike postanawia wraz z przyjaciółką zamordowanej odnaleźć winnych... 22:10 Wściekły pies - akcja, USA, 2017 00:10 Tokarev: zabójca z przeszłości - akcja, USA, 2014 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:15 Szkoła - Dagmara Bilińska z 2F ma kłopoty w domu, bo jej ojciec po stracie pracy zaczął nad używać alkoholu. Dagmara wystąpi się taty alkoholiczki. 07:15 Szpital - Pacjentką dr Eryka jest 38-latką, która dostała silnej reakcji alergicznej po zabiegu upekującym, który wykonała w podejrzanych salonie. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:50 Detektywi - Do biura detektywistycznego zgłasza się młoda kobieta, która nie wie, kim jest. Kilka dni wcześniej została brutalnie zaatakowana i trafiła do szpitala... 13:50 Opowieści małżeńskie 2 - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 16:55 Zagadki losu 3 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Polityka - kom., Polska, 2019. To film o przedstawicielach wszystkich frakcji politycznych w Polsce, o rządzących i opozycji, o świeckich liderach i politykach w sutannach. 22:45 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 23:50 Rafa - thriller, Australia, 2010 01:40 Mówię Wam - talk-show 02:25 The Traitors. UK 03:45 Żyjąc z potworem - historie ludzi z dzieł cichych dom z zabójcą 04:45 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:30 Punisher - strefa wojny - sens., USA, 2008 00:40 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:50 Własy Włoch. Dojrzewanie 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Lotte - mała polska Inka wczoraj i dzisiaj 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pragnienie Boga 13:00 Dom Paderewskiego w Ojczyźnie 13:30 Msza Św. 14:30 Polska 15:00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przroda w Obiektywie 22:25 Filmowe Życiorysy PL

WTOREK • 10 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 AkcjaJowa 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Stuk, stuk - świat dzieci - dok., Niemcy, 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia?	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Dla klimatu - reportaż 06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bulecką 11:50 Lena na Bałkanach - rep. Polska, 2020 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 AkcjaJowa 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie 21:05 Na tropach przeszłości - serial krym., Franc., 2022 22:05 Magazyn Eks presu Reporterów 23:10 8 dzień Chamsinu - dok., Polska, 2024 00:15 Ostatni prom - dram., Polska, 1989 01:55 Miłość bez końca - fab., USA, 2020 03:35 Film dokumentalny 04:30 Notacje - Janina Paradowska. Fantastyczne życie - dok., 2021	17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. obycz., 2024 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Ból i blask - fab., Hiszp., 2019 01:35 Czarny motyl - thriller, USA, 2017 03:20 Guggenheim od kuchni - dok., Hiszp., 2022

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Detektywi - program kryminalny 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny 18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interw. 20:00 Doradca smaku 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Sekcja rytmiczna - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Irlandia, 2020 23:40 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 00:45 Ślepnąc od świateł - miniserial, Polska 02:15 Szpital - program obycz. 03:15 Uwaga! - program interw. 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:05 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny 11:30 Gliniarze - serial paradokulentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokulentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Wszystkie stare noże - sens., USA, 2022. Dwoje agentów CIA i byłych kołchanów spotyka się kilka lat po nieudanej próbie akcji ratunkowej. Para zmuszona jest zatrzeć kłopoty między pracą a pożywaniem. 22:20 Bad Company - kom., USA, Czechy, 2002 01:00 Zabójcza gra - sens., USA, 2010 03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki - teledyski 06:40 Tamte lata, tamte dni - Joanna Żółkowska - magazyn 07:20 Dziką Muzyką - Kapela Byrtków - Muzyka spod Żywca - magazyn 07:55 Podróże z historią - Zamek czy lepianka - dyktando średniowiecza - dok., Polska, 2015 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Noce i dnie - serial, 1977 10:15 Wielki biegn - dram., Polska, 1987 12:10 Galeria sztuki na ekranie - Edvard Munch - dok., Wlk. Bryt., 2021 13:15 Dobry tytuł - magazyn literacki 14:00 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 15:55 Van Gogh. Zboża i chmury - dok., Włochy, 2018
17:35 Noce i dnie - serial, 1977 18:45 Przemowa noblowska: Olga Tokarczuk, Literacka Nagroda Nobla - 2018, Szwecja 20:00 Teatr Telewizji - Courage mojej matki - spektakl teatralny, 2002 21:25 Lekkie obyczaje - Szefer roku - komedia, Hiszp., 2021 23:35 Nocny dokument - Albinosi w Afryce - dok., Wlk. Bryt., 2017 00:35 Panorama kina polskiego - Giuseppe w Warszawie - kom., Polska, 1964 02:25 Dokument.pl - Krag Kantora - dok., Polska, 2015 05:05 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - W San Francisco grasuje zawodowy włamywacz, który wraz ze zespołem współników przeprowadza serię zbrojnych napadów. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 13:50 Kobra - oddział specjalny - Na autostradzie Paul i Jenny widzą zdezeriowanego egzotycznego przed samochodem. Postanawiają mu pomóc - ratują go przed potłuceniem... 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Zemsta Sokola - akcja, USA, 2015. Były żołnierz przenosi się do brazylijskich slumsów, aby dokonać zemsty na sprawcach napaści i pobicia jego siostry... 22:05 Długi pociąg na dobranoc - akcja, USA, 1996 00:20 Do utraty sił - akcja, USA, Chiny, 2015 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:15 Szkoła - Jola Cieślak wychowuje synka ze swoimi chłopakami, Tomkiem Fudalą, który jest przekonany, że jest ojcem dziecka. 07:15 Szpital - Paulina Regulaska po tym, jak zalażyła pierścionek zaręczynowy starszej siostry ma złamany palec. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze z W11 rozpoczynają śledztwo w sprawie śmierci 15-latk. Prawdopodobnie chłopak... 12:50 Detektywi - Do detektywów zgłasza się 33-latką, którą ktoś próbował potłuc samochodem. Klientka i jej partner podejrzewają, że sprawcą jest była żona mężczyzny.
13:50 Opowieści małżeńskie 2 - program obyczajowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 16:55 Zagadki losu 3 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Sztanga i cash - sens., USA, 2013 22:50 Sierota - horror, USA, Kan., Franc., Niemcy, 2009. Młode małżeństwo przeżywa dramat po stracie dziecka. Wkrótce postanawiają zaadaptować siostrę z polskiego sierocińca... 01:20 The Traitors. UK 02:40 Żyjąc z potworem - historie ludzi z dzieł cichych dom z zabójcą 03:45 Druga strona medalu 2 - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:35 Eurotrip - kom., USA, Czechy, 2004 00:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:00 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Śmierć na 200 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
09:45 W górskim domu ogrodnika 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pogoria. Żeglarska szkoła życia 13:00 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki 13:30 Msza Św. 14:30 Przroda w Obiektywie 14:50 Afrykańskie ścieżki ks. Jana Czuby 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:00 Msza Św. 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

ŚRODA • 11 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:10 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Adwent. Rodzina na Święta - Jak przekazywać dzieciom wiarę? - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial 08:45 Ranczo - serial obyczaj. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 13:00 Podróż pelikanów - dok., Niemcy, 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obyczaj., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn śniadaniowy 11:15 Adwent. Rodzina na Święta - Kiedy dać dziecku telefon? - magazyn 11:50 Tańcząca ze światem sezon IV - Chorwacja - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularnyzowany
	
17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 20:55 Piłka Nożna: Liga Mistrzów - Juventus Turyn - Manchester City 23:05 Felieton 23:15 Pokot - dram., Franc., Niemcy, Czechy, Słowacja, Polska, Szwecja, 2017 01:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:40 Kowboju do dzieła - kom., USA, 1965 04:20 Film dokumentalny	15:05 M jak miłość - serial, 2024 15:50 Przepis dnia - program kulinarny 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obyczaj., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. - serial obyczaj., 2024 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 20:50 Na dobre i na złe - serial obyczaj., 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularnyzowany 23:00 Nieprawdopodobna dziewczyna - kom., USA, 2012 00:50 Krok od Nieba - serial kryminalny, Włochy, 2011 02:55 Mel Brooks, genialny komik - dok., Franc., 2017

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Detektywi - program kryminalny 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny 18:40 Sport	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - Dochodzi do zabójstwa jubilera. Okazuje się, że równolegle do legalnie prowadzonej działalności mężczyzna przemycał kamienie szlachetne. 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
	
18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczaj., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Okup - sens., USA, 1996 23:55 Inni ludzie - obycz., Polska, Franc., 2021 02:10 Herkules - serial krym., Polska 03:10 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 04:40 Uwaga! - program interwencyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Druhu - kom., USA, 2011. Samotna Annie Walker zostaje dłużej na ślubie swojej przyjaciółki. 23:00 Sekstaśma - kom., USA, 2014 01:05 2 księżycy spaades? - kom., USA, 2000 03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:00 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:30 Tamte lata, tamte dni - Izabela Trojanowska - magazyn 07:10 Dziką muzyką - W krainie wiwatów - magazyn 07:50 Podróż z historią - Zwykła historia niezwykłych nazw - dok., Polska, 2017 08:30 Poczet świrów polskich - program publicystyczny 09:05 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 10:10 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 12:05 Albert Camus. Ikona buntu - dok., Franc., 2020 13:15 Jan Sebastian Bach - Kantata sakralna „Jauchzet Swir in allen Landen” - koncert, 2023 13:50 Wydarzenie aktualne 14:35 Segantini, powrót do natury - dok., Włochy, 2017	06:00 Nash Bridges - Magazyn brygady antynarkotykowej zostaje napadnięty przez grupę narkomanów. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 13:50 Kobra - oddział specjalny - Na autostradzie dochodzi do ataku, w wyniku którego zostaje ranny mężczyzna. Poszkodowany w nim mężczyzna udaje się w kierunku kościoła... 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska
	
16:05 Personel - obycz., Polska, 1975 17:25 Noce i dnie - serial, 1977 18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Ron Howard - dok., Wlk. Bryt., 2020 20:00 Na wschód od Hollywood - W co grają ludzie - fab., Fin., 2020 22:05 Legendy Rocka - Amerykański rock - Festiwalowe lata, 1967-1968 - dok., Wlk. Bryt. 23:10 Informacje kulturalne 23:35 Lekkie obyczaje - Szeferok - kom., Hiszp., 2021 01:45 Co słonko widziało - obycz., Polska, 2006 03:50 Autoportret za mgłą. Olga Boznańska - dok., Polska, 2021 04:55 Teledyski	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument - akcja, Wlk. Bryt., 2023. Szkolona na celtycką wojowniczkę Boudica rządzi ludem Icenów u boku swojego męża Prasutaga. Król ginie z rąk rzymskich żołnierzy... 22:00 Banita - akcja, Chiny, USA, Francja, Kanada, 2014 00:00 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 2 - akcja, USA, Niemcy, 2015 02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:30 Menu na miarę - program kulinarny 04:05 Tak! Jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Licealistka Ewa Furman chce zerwać ze swoim chłopakiem, Piotrkim Kotulą. Dziewczyna jednak nie ma odwagi mu o tym powiedzieć... 07:15 Szpital - Pacjentem dr Dominiki jest 28-latek, którego bardzo boli brzuch. Jest z nim była dziewczyna. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Zamordowana została 42-letnia kobieta. Mieszkała z 16-letnim synem i była w trakcie rozwodu. 12:50 Detektywi - Klientem detektywów jest mężczyzna, którego policja podejrzewa o zabójstwo żony. 13:50 Opowieści małżeńskie 2 - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:30 Strzelce wyborowy - sens., USA, 2005 00:30 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 16:55 Zagadki losu 3 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Droga powrotna - obycz., USA, Kan., 2020. Jack Cunningham był w liceum gwiazdą koszykówki, rysowała się przed nim obiecująca przyszłość. Po latach, zmaga się z alkoholizmem... 22:30 Królowe zbrodni - sens., USA, Kan., 2019 00:30 The Traitors. UK 01:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabiobą 03:00 Krwawa ułdańka - program kryminalny 04:00 Druga strona medalu	09:00 Mocni Jego mocą 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audiencja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Tam Ktoś jest! 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pustynia Boga 12:50 Ewangelia nasz biznesplan 13:30 Msza św. 14:30 Przyroda w Obiektywie 14:50 Żółw błotny. Osłowiwy relikw polskiej przyrody 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Ukryci w Itonie Matki 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne - historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

CZWARTEK • 12 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:10 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obyczaj. 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 To się opłaca - magazyn 12:50 Natura w Jedyne - Kerkini - grecka przysłań ptaków - dok., Niemcy, 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obyczaj., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn 11:15 Miłosierdzie i miłość - dok., Polska, 2024 11:50 Dobry tytuł - magazyn literacki 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obyczaj., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularnyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022 15:50 Przepis dnia
	
17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Wojenny stan - dok., Polska, 2024 00:15 E-MC² - kom., Polska, 2002 02:05 Ostatni prom - dram., USA, 1989 03:45 Raport specjalny - mag. 04:35 Notacje - Alicja Majewska. Kocham śpiewać - dokument, 2021	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. - serial obyczaj., 2024 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 20:05 Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 20:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:50 Kruk - Szepty słychać po zmroku - serial krym., Polska, 2018 22:45 Informacje kulturalne 23:05 Hala odlotów - talk-show 23:55 Słaba przetrwania - dram., USA, 2017 01:45 Poczet świrów polskich - program publicystyczny 02:20 Anatomia kłamstwa - serial krym., Franc., 2021

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Detektywi - program kryminalny 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny 18:35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 18:40 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - Nieznani sprawcy napadają na konwoj przewożący gotówkę 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny
	
19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczaj., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:35 Ikar. Legenda Mietka Kosza - obycz., Polska, 2019 00:55 Herkules - serial krym., Polska 02:00 Ślepąć od światła - miniserial, Polska 03:25 Szpital - program obycz. 04:25 Uwaga! - program interw. 04:45 Nauka jazdy - reality show	19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Skąd wiesz? - kom., USA, 2010. Lisa to dziewczyna, dla której aktywność fizyczna jest pasją życia. Kiedy zostaje wykluczona z drużyny, wszystko, co było dla niej ważne, w minucie przestało istnieć... 22:55 Wszystkie stare noże - sens., USA, 2022 01:05 Wyznania Gejszy - obycz., USA, Jap., Franc., 2005 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:00 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn 07:20 Podróż z historią - Winne tajemnice - dok., Polska, 2015 08:05 Wydarzenie aktualne 08:40 Którędy po sztukę - Teodor Awentowicz - magazyn 09:05 Noce i dnie - serial, 1977 10:10 Personel - obycz., Polska, 1975 11:30 Reżyserzy - Ron Howard - dok., Wlk. Bryt., 2018 12:30 Poczet świrów polskich - program publicystyczny 13:05 Sto minut wakacji - kom., Polska, 1998 14:50 Smak miodu - obyczajowy, Wlk. Bryt., 1961 16:55 Noce i dnie - serial, Polska, 1977	06:00 Nash Bridges - Nash i Joe tropią spadek bierców mafijnej rodziny. Gdy Nash dowiaduje się, że Kelly spotykała się kiedyś z jednym z poszukiwanych, nabiera podejrzenia... 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 13:50 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir mają za zadanie zawieszenie maszynisty odpowiedzialnego za katastrofę kolejową do sądu na proces. 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
	
18:00 Którędy po sztukę - Teodor Awentowicz - magazyn 18:10 Reportaż o sztuce 18:50 Mieczysław Karłowicz - samotna wędrówka - dok., Polska, 2017 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Czwartkowy klub filmowy - Inwazja filowców - akcja, SF, USA, 1978 23:10 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024 00:05 Na wschód od Hollywood - W co grają ludzie - fab., Fin., 2020 02:15 Kino nocne - Karate po polsku - obycz., Polska, 1982 04:50 Teledyski	15:50 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Fajny na tropie - kom., USA, 2010. Jimmy Monroe i Paul Hodges - amerykańscy gliniarze, zostali zawieszeni przez przełożonych za nieudaną akcję. 22:10 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013 00:20 Facet na miarę - kom., Franc., 2016 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Tak! Jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Małgosia Buras z 8b jest przekonana, że zasłała w ciążę z chłopakiem ze starszej klasy. Uczeń wpada w panikę i zostawia czternastoletnią samą z problemem... 07:15 Szpital - Do szpitala przychodzi 21-letni Sebastian Zając z raną postrzałową nogi. Chłopak od dłuższego czasu próbuje zdobyć wymarzoną dziewczynę i udaje przed nią, że jest osiedlowym bandzirem... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:50 Detektywi - Detektywi Anna Potacek i Maciej Dębosz na prośbę klienta ustalają okoliczności śmierci jej matki. Mężczyzna podejrzewa...	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:35 Pięty element - sens., Franc., Wlk. Bryt., 1997 01:10 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:15 Włascy Moch: Dojrzewanie 03:25 Lubię disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
13:50 Opowieści małżeńskie 2 - program obyczajowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 16:55 Zagadki losu 3 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Skok na kasę - kom., USA, 2008. Kiedy trafiasz ku temu okazja, trzy kobiety wyciągają ręce po naprawdę dużę gotówkę? 22:20 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 23:20 Śmiertelna wyliczanka - sens., USA, 2002 01:55 The Traitors. UK 03:15 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabiobą 04:15 Druga strona medalu	09:20 Opowieści biblijne z Nowego Testamentu 09:45 Niedźwiedź Wojtek 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykła dy z konferencji „Reminiscentie śmierci ks. Jerzego Popiełuszki” 12:55 Historia krzyża na Tarnicy 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Ostatni rzeźbiarz w szkole 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Soli ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Msza św. w wspomnienie NMP z Guadalupe 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Głos serca

Krzyżówka klasyczna z hasłem

35

38

41

43

1

48

51

53

56

58

61

64

2

12

4

3

18

20

6

3

8

29

10

12

21

14

60

63

7

66

16

52

55

57

18

15

20

22

22

14

59

62

65

10

2

29

19

32

17

26

34

23

9

7

13

6

11

37

40

15

45

47

25

50

27

23

28

8

36

39

42

44

26

46

49

54

30

33

5

24

24

8

11

31

5

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 29, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14		15	16	17	18	19	20		21	22
23	24		25	26	27	28	29																	

POZIOMO: 1) rodzaj uderzenia rakieta w tenisie; 2) dawniej starszy lokaj, pokojowiec; 3) persona, szycha, gwiazda; 4) korzyść, zysk; 5) na wino; 6) mama lub tata; 7) francuska kraina ze Strasburgiem; 8) Jowisz i Saturn; 9) cmentarz żydowski; 10) podpira poręcz; 11) miasto Stevena Tylera z Aerosmith; 12) i Brudziński, i Lelewel; 13) przykręcany do pistoletu; 14) historyczna nazwa Japonii; 15) grecki bóg dróg i podróży; 16) najstarsza dzielnica Lizbony; 17) owoce w keksie; 18) w ekipie remontowej; 19) dokuczliwy owad; 20) drugie największe miasto Estonii; 21) atrybut strażaka; 22) łasicolot malajski inaczej; 23) farsz; 24) kozacki kosmyk na czubku ogolonej głowy; 25) amerykański wahadłowiec po "Discovery"; 26) John, dowódca

wyprawy Apollo 16; 27) graniczy z Kamerunem; 28) niejedyn w muzeum; 29) Miłosz, Wałęsa i Sienkiewicz; 30) przeciwieństwo urbanizacji; 31) z podmiotem i orzeczeniem; 32) pani Karwowska z "Czterdziestolatka"; 33) słowny portret; 34) żołnierski bufet

PIONOWO: 1) francuskie śniadaniowe pieczywo drożdżowe; 13) ostry sos z papryki; 15) w mitologii bogini ciemności, czarów i magii; 25) roczniki, kroniki; 27) do zapinania przy kurtce; 35) sztruks na spodnie; 36) podstawa odszkodowania; 37) deformacja tektoniczna; 38) puch, delikatne włoski; 39) skóra owocu; 40) na gałęziach jodły; 41) chorwackie morze; 42) stolica stanu Kolorado; 43) waga,

doniosłość; 44) pomarańcza lub grejpfrut; 45) japoński rosół; 46) żar, gorąc; 47) miękopiór inaczej; 48) oczyszczenie według Arystotelesa; 49) nudysta; 50) wyspa z Międzyzdrojami; 51) Polka, Szkotka lub Finka; 52) modlitwa błagalna; 53) dowóz, doręczenie; 54) autor "Nowej Atlantydy"; 55) Marikanto, kompozytor fiński; 56) Hotspur, angielski klub piłkarski; 57) magiczny przedmiot na szczęście; 58) cykle biologiczne liczone z dnia urodzin; 59) największe miasto na Fidżi; 60) siłaczka, zapaśniczka; 61) nauka w szkole wyższej; 62) człowiek łatwowierny, nieostrożny; 63) rzeka w Iranie i Turkmenistanie; 64) ośmiobok; 65) nieproszony gość; 66) syn Agamemnona i Klitajmestry

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21
utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

[illegible]

POZIOMO: 1) pierwiastek Pd; 7) muzyka Boba Marleya; 9) skrzyżowanie o ruchu okrężnym; 10) treser, poskramiacz lwów; 12) stolica Syrii; 15) omamy, przywidzenia; 20) chodzi w niej ksiądz; 22) gliniana misa do ucierania ciasta; 24) bogatka i modra, ptaki; 25) opiekun zbiorów muzealnych; 28) Martha, żona Jana Kiepury; 32) grupa oderwana od partii, frakcja; 35) amerykański stan ze stolicą w Annapolis; 37) samotnie wzniesienie lub skały; 39) pierwiastek Ru; 40) matka boga Odyna; 41) niejedna uchwalona przez Sejm; **PIONOWO:** 2) skocznią narciarską w szwedzkim Falun; 3) z papierosa i z komina; 4) stolica austriackiej Styrii; 5) babiloński bóg, ojciec Marduka; 6) rocznice ślubu; 7) inaczej o cyganie; 8) huk towarzyszący błyskawicy; 10) Bolesław, napisał "Lalkę"; 11) warkocz komety; 13) azjatycki alkohol anyżowy; 14) imię córki Gałczyńskiego; 16) z sobotą i niedzielą; 17) czeska żona Mieszka I; 18) imię tytułowego "Sztukmistrza z Lublina"; 19) niejeden wrzucany do kosza; 21) oskarżenia lub małżeński; 23) kolorowe na pasiece; 25) pierwiastek Cd; 26) Mario, były prezydent Portugalii; 27) waluta w mitycznym Hadesie; 29) paleta barw lub dźwięków; 30) bałkańska wódka ze śliwec; 31) Hz dla fizyka; 32) przepływa przez Oławę; 33) plamy na sierści; 34) Lisa z obrazu Leonarda da Vinci; 36) Alina dla bliskich; 38) dziesiętnasta litera alfabetu greckiego.

BAŚKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych bloków
utworzą rozwiązanie krzyżówki:

A 15x15 crossword puzzle grid. The grid contains black squares and white squares. The word "UNIVERSITY" is placed vertically in the 4th column, starting from row 1. The word "ATLANTA" is placed horizontally in the 10th row, starting from column 10. The word "UNIVERSITY" is in yellow, and "ATLANTA" is in black.

Ujawniliśmy wszystkie samogłoski "U". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, z oznaczonymi już dodatkowymi literami pomocniczymi - czytane pionowo.

stolica Eswatini; pierwiastek Bi; napel-
niane przy wdechu; szósta litera alfa-
betu greckiego; ze stolicą w Kabulu;
polecony lub gończy; poranne krople
wody na trawie; śpiewająca para; me-
tafora inaczej; barszcz lub krupnik; po-
włoka na koldrę; rzuciła nim Kamila
Skolimowska; inaczej płomyk, kwiat;
nabycie towaru w sklepie; amerykań-
skie województwo; wnękowa na ubra-
nia; egoista myślący tylko o sobie; gło-
wny składnik bigosu; pozycja w jodze;
na głowie panny młodej; najlepszy
uczeń w klasie; deszczowa nawałnica;
pierwiastek Ru; włoski region z
L'Aquila; nauka o winie; broń używana
w szermierce; gaz musztardowy; po-
gotowie w Tatrach; znajomy zza ścia-
ny; kolczasty na zasieki; ósemka na
pięciolinii; wierzchołek góry; niejedna
w menu restauracji; Finlandia dla Fi-
nów; jej stolicą Tbilisi; przepływa przez
Palembang; sztuczne paznokcie; pe-
szy debiutanta na scenie; Święto
Zmarłych inaczej; duży statek morski;
McCartney z zespołu The Beatles; dno
beczki lub stoika; stolica Irlandii.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

							3	
7	5			8	4		9	6
2					6			5
		4			8		6	
		2	4	1	5		7	
		5	7					
5	3	1	6	7				4
6		9		3		2	5	7
8			5	4	9	6		3

4		2	6	3	8	1		
	8		9	5		3		
3	1			7	2	5		6
	7		1	2	3	6	5	
8			7					1
				8				
	4	3	8	1				2
6					4		1	
1	9				5			7

WYKREŚL 24 wyrazy kojarzące się zimą. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos. Znajdź wyrazy: łyżwy, chłód, sopele, brykiet, kominek, śnieg, sanki, mróz, luty, choinki, kołoda, zaspas, węgiel, szron, opał, narty, gogle, ferie, balwan, plugi, pasterka, skocznia, zima, ślisko.

J	A	N	E	Ś	L	I	S	K	O
F	C	H	O	I	N	K	I	P	Ś
K	E	K	A	S	K	I	A	Ł	L
O	Ś	R	T	P	T	S	E	U	A
M	Z	Ó	I	W	T	R	T	G	D
I	A	E	K	E	Ę	Y	O	I	Y
N	S	Z	R	O	N	G	A	G	M
E	P	K	A	P	L	E	I	M	I
K	A	Ę	O	E	O	Ę	R	E	Ż
B	Ś	P	Ó	C	H	Ó	D	Ę	L
S	A	C	H	Ó	Z	I	M	A	Ś
Ł	E	Ł	U	N	Y	N	E	W	S
A	Ó	Y	W	Ł	A	Z	I	O	A
D	U	Ż	Y	A	I	R	P	A	N
A	S	W	A	D	N	L	T	Ę	K
B	R	Y	K	I	E	T	Ó	Y	I